Jaargang 114. Zondag, 8 Julij 1855. No. 82.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden, Bijblad no. 8, inhoudende: *Kort verslag van de handelingen der Prov. Staten en van den Gemeenteraad van Groningen.*

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 16den Julij 1855, des middags te 12 uur, zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het 1ste Distrikt, aan het Lokaal van het Provinciaal Bestuur te *Groningen*, in het openbaar worden aanbesteed:

1. Het bouwen van een Wachthuis of Dagverblijf, met een Tolboom op den afweg naar den Dwangsweg te *Stootshorn*, tusschen *Slochteren* en *Noordbroek*.

2. Het herstellen van het Schermwerk ten Noordwesten van *Delfzijl*, in de Zuidwenning, tusschen de Hoofden no. 12 en 13, in den jare 1855.

De Gadingmakenden kunnen van de begrootingen van kosten van voorschreven werken ter Provinciale Griffie kennis nemen.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in *den Doelen*, bij de kasteleins UITHOF, ESKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE, SPINHOF en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts bij de kasteleins PLAAT, in het Blaauwe Paard; VISSER, in de Zon, en J. A. HEIKENS, in de Zwaan; bij de wedw. N. DE MULDER, in het Wapen van Amsterdam; bij de wedw. RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij de kasteleins MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en R. R. ELEMA, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein S. H. WOLDRINGH; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te Winsum bij de erven WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en VAN GOOR; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis; bij den kastelein A. LINTHORST, te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMANN en den kastelein N. HEMMES; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein A. J. VERNIERS VAN DER LOEFF; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis; te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA; te *Usquert* en te *Oude Pekela* in het Gemeentehuis.

Nadere informatiën en aanwijzing in *loco* kunnen worden aangevraagd bij den Hoofd-Ingenieur en den Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*.

GRONINGEN, 2 Julij 1855.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

SCHUTTERIJ.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, — gezien hebbende Zr. Ms. besluit van den 28sten Junij 1828 (*Staatsblad* no 42), houdende maatregelen tot de oprigting van de Schutterijen, en waarbij de werkzaamheden worden geregeld van de Commissie van Onderzoek, naar aanleiding van art. 15 der Wet van den 11den April 1827 (*Staatsblad* no. 17), —

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, behalve diegenen, welke ligchaamsgebreken hebben, en te klein van maat zijn, bij de wet worden toegestaan de onderstaande **TERMEN** tot **VRIJSTELLING** en **UITZONDERING**, terwijl, ter bevestiging daarvan, bij gemelde Commissie van Onderzoek zullen moeten worden overgelegd de STUKKEN en BESCHEIDEN, achter elk geval uitgedrukt.

TERMEN TOT VRIJSTELLING EN UITZONDERING.	IN TE LEVEREN STUKKEN TER BEVESTIGING.
1.) *De Geestelijken van alle Gezindheden.*	1.) *Dezelfde Bewijsstukken, welke voor de vrijstelling van de Dienst der Nationale Militie worden gevorderd.*
2.) *De Professoren en Lectoren aan de Hoogescholen, aan de Athenaea en de Seminariën.*	2.) *Het Besluit of de Acte van Aanstelling als zoodanig.*
3.) *De Studenten in de Godgeleerdheid. Zullende als zoodanig alleen worden aangemerkt zij, die aangenomen zijn, en hun Onderwijs ontvangen op de Nederlandsche Hoogescholen, Athenaea en Seminariën.*	Voor de Hervormden en Lutherschen. 3.) *Certificaat van den Rector Magnificus van de Hoogeschool of het Athenaeum, op het getuigschrift van den Professor, bij wien de Student collegie houdt.* Voor de Roomschen. *Certificaat van den Bisschop, of, bij gebreke van denzelven, van den Kerkvoogd, die den Bisschop vervangt, als Vicaris-generaal en Aarts-Priester.* Voor de Remonstranten. *Certificaat van Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hoogleeraars.* Voor de Doopsgezinden. *Certificaat van Bestuurders en Curatoren van het Seminarium, op het getuigschrift van de Hoogleeraars.* Voor de Israelieten. *Certificaat van de Hoofdcommissie tot de zaken der Israelieten of derzelver Gecommitteerden, op het getuigschrift der Opzigters van het Seminarium.*
4.) *De uit de dienst van den Staat te Lande of ter Zee eervol ontslagen of gepensioneerde Officieren.*	4.) *Het eervol ontslag of de Acte van Pensioen.*
5.) *De Officieren, eervol uit de Schutterij ontslagen.*	5.) *Het besluit van ontslag.*
6.) *De broeder van hem, die in persoon voor zich zelven bij de Schutterij dient, met dien verstande, dat van een ongelijk getal slechts de kleinste helft tot de dienst zal worden geroepen; strekkende deze bepaling zich niet uit tot zoodanige broeders, die, om welke reden ook, niet meer bij hunne ouders inwonen.*	6.) *Behalve een schriftelijk bewijs van deze dienst, door den Kommandant der Schutterij af te geven, een schriftelijk bewijs van het Plaatselijk Bestuur, dat de dienende broeder met hem bij zijne ouders inwoont.*
7.) *Die aangesteld zijn voor de dienst der Nacht- of Brandwachten en der Brandspuiten.*	7.) *De deswege bij hen voorhanden zijnde bewijzen van aanstelling.*
8.) *Lijf- en Huisbedienden, voor welke als Dienstboden de Personele Belasting wordt betaald.*	8.) *Een Certificaat van den Persoon, bij welken zij als zoodanig dienstbaar zijn, gecertificeerd door het Plaatselijk Bestuur.*
9.) *Zij, die voortdurend uit Armenkassen bedeeld of in Armen-Gestichten opgevoed en onderhouden worden.*	9.) *Eene schriftelijke en door het Plaatselijk Bestuur gecertificeerde verklaring van Bestuurders der Gestichten, houdende opgave, waarin de bedeeling bestaat en sedert wanneer, en op welke tijdstippen dezelve genoten is.*

Dat tot het opmaken der Certificaten onder no. 6, 8 en 9 vermeld, zal worden gevaceerd ter Secretarij dezer Gemeente, op MAANDAG den 9den Julij 1855, des voormiddags van 10 tot 1 uur, voor diegenen, welke vóór den 1sten Junij van dit jaar voor de Schutterlijke Dienst ingeschreven zijn.

Dat zij, die zoodanige Certificaten benoodigd zijn, zich op dat tijdstip aldaar zullen moeten vervoegen met de bewijsstukken in no. 6, 8 en 9 vermeld; moetende diegenen, welke reclameren op de dienst van Broeders, voorzien zijn van twee ter goeder naam en faam staande getuigen, met den toestand van het huisgezin wel bekend en hunnen naam kunnende teekenen.

Dat voorts de gehuwden en weduwenaars met een of meer kinderen, ter bekoming van eene huwelijksacte, zich kunnen vervoegen aan het Bureau van den Burgerlijken stand, des voormiddags van 10 tot 12 uur, medebrengende twee bekende getuigen, die het leven van de vrouw, of, deze overleden zijnde, het bestaan van kind of kinderen kunnen bevestigen.

Zij zullen het Certificaat, hetwelk dien ten gevolge wordt opgemaakt, moeten indienen bij de Commissie bedoeld bij art. 11 van de wet op de Schutterijen, van den 11den April 1827, en hetzelve daartoe vóór den 9den Julij dezes jaars ter Secretarij dezer Gemeente moeten inleveren.

Dat wijders diegenen, welke Certificaten van de Schutterlijke dienst noodig hebben, zich, ter bekoming daarvan, kunnen vervoegen op VRIJDAG den 6den Julij 1855, des middags van 12 tot 1 uur, in de Krijgsraadskamer op het Raadhuis alhier.

Dat meergemelde Commissie, tot het onderzoeken van, en de beslissing omtrent de redenen van vrijstelling en uitsluiting van de Schutterlijke dienst, derzelver zittingen zal houden in de zaal van den Militieraad op het Raadhuis, en *wel voor diegenen, welke vóór den eersten Junij van dit jaar voor de Schutterlijke dienst ingeschreven zijn, en voor diegenen, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd, en in het gepasseerde jaar verzuimd hebben hunne redenen van vrijstelling in te dienen*, op WOENSDAG den 11den Julij 1855, des voormiddags van 10 tot 12 uur.

Dat diegenen, welke met ziekte of gebreken behebt, en *mede vóór den 1sten Junij dezes jaars ingeschreven zijn*, en diegenen, welke reeds bij de Schutterij zijn ingelijfd en ligchaamsgebreken hebben, alsmede dezulken, welke hunne nommers verkiezen te verwisselen, vergezeld van de Nommerverwisselaars, mede in voornoemd lokaal voor de Commissie moeten verschijnen op *Woensdag* den 11den Julij 1855, des voormiddags van 10 tot 12 uur.

Dat diegenen, welke op gemelden tijd en plaats voor de Commissie niet verschijnen, zullen gehouden worden, geene redenen tot vrijstelling te hebben, en, voor zoo verre zij dienstpligtige nommers getrokken hebben, bij de Schutterij zullen worden ingelijfd; blijvende het hun evenwel vrij, om hunne redenen tot vrijstelling in een volgend jaar te doen gelden.

Wordende bij deze de belanghebbenden herinnerd aan art. 14 en 15 van gemeld Koninklijk besluit, luidende als volgt:

Art. 14. „Hij, die, na zijne inschrijving voor de Schut-„terij, in Militaire dienst treedt, te lande of ter zee, zal „daarvan, met overlegging van een bewijs van zijne dienst, „dadelijk kennis geven aan het Bestuur zijner gemeente, „hetwelk zorgt, dat hij, bij de Schutterij *niet* ingelijfd „zijnde, door de Commissie, bij art. 15 der wet vermeld, „worde vrijgesteld, of wel, ingelijfd zijnde, dat hij dade-„lijk van de rolle der Schutterij worde afgevoerd. In geval de „vermelde kennisgeving aan het Bestuur wordt verzuimd en „de nalatige, dien ten gevolge op de rolle der Schutterij „gebragt en bij dezelve wordt ingelijfd, of wel op de rolle „blijft gevoerd, zullen de strafbepalingen, die de wet in geval „van verzuimde kennisgeving, op hem van toepassing blijven."

Art. 15. „De bepaling in het vorige artikel is ook van „toepassing op hen, die na de inschrijving van woonplaats „veranderen, zonder daarvan, overeenkomstig artikel 27 der „wet, kennis gegeven te hebben aan het Bestuur der Ge-„meente, welke zij verlaten."

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst en voorts aangeslagen worden.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 2den Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Aanbesteding.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

Het ONDERHOUDEN van den **MAC-ADAMWEG** van ***Groningen*** naar ***Martenshoek*** en van den **BEPUINDEN WEG** van ***Foxham*** naar ***Foxhol***, van den dag der goedkeuring van het Bestek tot en met den laatsten December 1857.

De Voorwaarden van Aanbesteding zullen van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het BUREAU der STADSFABRIKAGE op het RAADHUIS.

De op zegel geschreven Biljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden der Bestekken van Uitbesteding ten behoeve der Gemeente *Groningen*, moeten vóór of uiterlijk op ZATURDAG den 7den Julij 1855 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op MAANDAG den 9den Julij 1855, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 21 Junij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen* maken bekend, dat, te beginnen op **MAANDAG den 9den dezer**, van des voormiddages **tien** tot des namiddags **twee** uur, in de werken der linie van ***Helpman*** **PRACTISCHE OEFENINGEN** der ARTILLERIE zullen plaats hebben. Deze zullen bestaan in het werpen uit den mortier van uit den saillant der Westerlunet, naar den kant van het glacis van den oostelijken vleugel der linie; weshalve een ieder wordt **gewaarschuwd** om zich op de dagen, dat de gemelde oefeningen geschieden, niet te begeven op het oostelijk van den Straatweg gelegen Exercitieveld.

GRONINGEN, 5 Julij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Straatvuilnis.

De gewone PUBLIEKE VERKOOPING van **GRONINGER STRAATVUILNIS** zal worden gehouden op **Woensdag den 11den Julij 1855**, ten Huize van K. J. NEVEN, te *Hoogezand*.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

De stilstand in de krijgsbedrijven die op den vruchteloozen aanval van den 18den gevolgd is, duurde den 3den dezer nog voort. Op dien dag heeft, naar luid eener depêche van den generaal *Pelissier*, de lijkplegtigheid van lord *Raglan* door de vereenigde legers met veel luister plaats gehad. De omstandigheden vergunden het. Intusschen gingen de naderingswerken goed voort en werd de gezondheidstoestand beter.

Al de Engelsche bladen noemen generaal *Simpson* als den opvolger van lord *Raglan*. Generaal *Brown*, aan wien het opperbevel regtens moest overgaan, keert wegens siekte naar Engeland terug.

Volgens den *Constitutionnel*, heeft de generaal *Pélissier*, op nieuw eene wijziging gebragt in de hoofd-kommandementen, en het opperbevel over het korps, 't welk meer uitsluitend is belast met het beleg van Sebastopol, weder opgedragen aan den generaal *Bosquet*.

Omtrent het gevecht van den 18den werden bij voortduring nadere bijzonderheden in de dagbladen aangetroffen, die in vele opzigten zoo tegenstrijdig met elkander waren, dat wij ons van de mededeeling dier berigten hebben onthouden en de officiële rapporten omtrent dien bloedigen strijd wilden afwachten. Deze zijn thans zoowel van Fransche en Engelsche zijde, als ook van den Russischen kant openbaar geworden. Een overzigt van die documenten vinde hier eene plaats:

Het rapport van lord *Raglan*, gedagteekend van den 19den Junij, behelst het volgende:

» Den 16den Junij waren de nieuwe batterijen voltooid, en den 17den werd de vesting zeer hevig beschoten. Het vuur scheen zoo goed te werken, dat de Fransche bevelhebber besloot den volgenden morgen de werken der Malakof-schans aan te tasten, terwijl de Redan-schans zoo spoedig daarna, als mij dienstig zou schijnen, door de Engelschen zou aangevallen worden.

» Aanvankelijk was bepaald dat het geschutvuur in den ochtend van den 18den Junij hervat en twee uren voortgezet worden zou, met het doel om werken, die welligt in den nacht door den vijand opgeworpen zouden worden, te vernielen en om openingen te maken in de verhakkingen rondom de Redan. Doch in den avond van den 17den deed de generaal *Pelissier* mij weten dat hij bij nadere overweging besloten had zijne troepen den volgenden ochtend te drie uur den aanval te laten doen

» De Franschen begonnen alzoo hunne operatiën met het aanbreken van den dag; maar naar gelang hunne onderscheidene kolonnes binnen het bereik van 's vijands vuur kwamen, ontmoetten zij uiterst krachtigen tegenstand; zij werden zoowel uit klein geweer beschoten als uit het geschut in de Russische werken, hetwelk den vorigen avond tot zwijgen gebragt was. Dit noopte mij om onze kolonnes terstond uit de loopgraven op de Redan te doen aanrukken; doch naauwelijks vertoonden zij zich buiten de loopgraven, of de troepen, die gevolgd werden door manschappen, welke ladders, wolzakken en andere voor de bestorming benoodigde voorwerpen droegen, werden vooral op de beide flanken met een uiterst moorddadig vuur van schroot en geweerkogels begroet; de voorsten werden neêrgeveld, en de overigen zagen geen mogelijkheid om verder voorwaarts te rukken. Nog nooit was ik getuige geweest van een zoo aanhoudend en hevig schrootvuur, gepaard aan geweervuur, uit 's vijands werken, die voltallig bemand bleken te zijn; en een zeer groot gedeelte der tegen de Redan uitgerukte troepen is gevallen.

Naar ik verneem, zijn de Fransche kolonnes op gelijke hindernissen als wij gestuit, en daardoor in de noodzakelijkheid geweest om den aanval op te geven.

„De meerderheid van ons vuur op den 17den Junij had den generaal *Pélissier* en mij, de Fransche en Engelsche officieren der artillerie en genie, en in het algemeen de beide legers doen denken dat het vuur van het Russische geschut grootendeels ten onder gebragt was; en dat wij alzoo de voorgenomen operatie met alle kans op welslagen ondernemen konden. De uitslag heeft bewezen, dat des vijands strijdmiddelen niet uitgeput waren, en dat hij nog steeds bij magte was om van zijne schepen of batterijen de aanvallers met schroot en kogels te overstelpen."

Het rapport van den generaal *Pellissier* zegt insgelijks, dat de schijnbare meerderheid van het vuur der geallieërden bij het bombardement van den 17den Junij hem in het voornemen bevestigd had, om den volgenden dag eenen aanval te ondernemen Na het plan van den aanval beschreven te hebben, zegt de Fransche opperbevelhebber:

» Ik had de zoogenaamde Lancastersche batterij tot standplaats voor mij gekozen, en van daar zou ik het sein tot de algemeene beweging geven door het oplaten van vuurpijlen met starren. Niettegenstaande al het bezwaarlijke van het terrein, in weerwil der door den vijand in overgrooten getale daargestelde hindernissen, en alhoewel de Russen, zekerlijk van onze plannen onderrigt zijnde, op hunne hoede waren en gereed stonden om den storm af te slaan, mag men het er voor houden dat het doel bereikt zou zijn geworden, indien de aanval op de geheele uitgestrektheid der linie algemeen en gelijktijdig had kunnen zijn, als onze dappere troepen plotseling en gezamenlijk hadden toegeslagen. Zulks is ongelukkig het geval niet geweest; eene noodlottige omstandigheid, die ik mij niet verklaren kan, deed onze pogingen mislukken.

» Ik was nog meer dan duizend ellen van het punt, waar ik het sein moest geven, verwijderd, toen een hevig geweervuur, gepaard met kanonschoten, mij te kennen gaf dat men regts ernstig slaags was. Zoo was het ook: kort voor drie uur had de generaal *Mayran* gemeend mijn seinvuur te zien in eene bom met eene vuurpijlvormige lont, die uit een onzer werken was opgelaten. Het baatte niet dat hem zijne misvatting aangewezen werd. Deze dappere en ongelukkige generaal gaf bevel om den aanval te beginnen."

Vervolgens zegt het rapport, dat de Fransche kolonnes gestuit werden door het hevige vuur der Russen, en dat de generaal *Mayran*, na reeds tweemalen gekwetst te zijn, door een schot met schroot zoo hevig werd getroffen, dat hij het bevel over zijne divisie moest overgeven. Dit alles gebeurde in weinige oogenblikken, en reeds was de generaal van het slagveld gedragen, toen de opperbevelhebber het sein tot den aanval gaf. Nu kwamen de overige troepen in het gevecht, om de ontijdige beweging der regter-divisie te ondersteunen.

Den aanval van het centrum viel geen beter lot ten deel; wegens den te vroegen aanval van den regtervleugel was het sein vroeger gegeven dan was afgesproken, zoodat de generaal *Brunet* nog niet alle noodige beschikkingen gemaakt had; zijne troepen trokken echter met moed voort, doch stuitten op onvoorziene hinderpalen en op het wel onderhouden vuur der Russen; reeds bij den aanvang werd de generaal *Brunet* doodelijk in de borst getroffen, waarop de generaal *Lafont de Villiers* het bevel over de divisie op zich nam.

Op den linkervleugel deed de generaal *d'Autemarre* op het gegeven teeken zijne divisie met onverschrokkenheid voortrukken; aan deze divisie gelukte het de haar opgedragen taak te volvoeren; weldra wapperde de Fransche adelaar van het Russische werk en men hoopte op het behalen der zege. Doch deze hoop vervloog weldra, toen de Russen door den terugtogt der Engelschen, na den mislukten aanval van deze op de groote Redan, al hunne krachten op één punt konden vereenigen. De generaal *Pelissier* zag nu in, dat een langer volhouden slechts nutteloos bloedvergieten zou zijn, en te half negen gaf hij overal bevel om naar de loopgraven terug te trekken, welke operatie met de grootste orde en koelbloedigheid geschiedde en zonder dat men door den vijand achtervolgd werd.

Hierop deelt het rapport de groote verliezen mede, dien dag geleden, en zegt dan ten slotte:

» Deze verliezen hebben noch de geestdrift noch het vertrouwen dezer dappere divisiën geschokt. Zij verlangen niets vuriger dan den vijand dezen dag duur te doen betalen. De hoop en de wil om te overwinnen leven in aller harten; en allen maken er staat op, dat bij den aanstaanden strijd het goed geluk niet te kort zal schieten aan de dapperheid."

In een omstandig verslag van den generaal *Gortschakoff*, verder, komt voor, dat de Russen op den 17den en 18den hebben verloren aan dooden één hoofdofficier, 4 officieren 530 soldaten, en aan gekwetsten 6 hoofdofficieren, 42 officieren en 3378 soldaten. Naar luid van dit verslag, heeft de bevelhebber der belegeraars den volgenden dag des avonds een' wapenstilstand verlangd, om de lijken der gesneuvelden te begraven; doch was het aantal der dooden aan de zijde van deze zoo aanzienlijk, dat het aan draagbaren ontbrak om ze te vervoeren, en de Fransche officieren de Russische verzochten om de lijken, die zij moesten achterlaten, ter aarde te bestellen.

» Alzoo (dus luidt het verslag ten slotte) heeft de bezetting van Sebastopol, na eene belegering van negen maanden, en drie moorddadige bombardementen, een' storm afgeslagen, die beslissend had moeten wezen. Zij heeft den vijand ontzettende verliezen toege-

[illegible]gt, en stelt zich voor om, met heldhaftige zelfopoffering, nieuwe [illegible]llen af te slaan. De verdediging van Sebastopol heeft geene [illegible] in de geschiedenis en was ook met geene andere dan Russische soldaten mogelijk."

[illegible] andere opgaven van de Russische zijde blijkt, dat men in[illegible]ds door de vooruitgebragte geheime voorposten onderrigt [illegible]weest, dat de bondgenooten toebereidselen maakten tot [illegible]e belangrijke onderneming, zoodat men ook in de vesting buitengewone maatregelen heeft kunnen nemen om zich te weer te stellen. De generaal *Gortschakoff* had een' gelijktijdigen aanval op de troepen op de hoogten bij de Tschernaïa verwacht, en zich in persoon derwaarts begeven. Hij had de leiding van de verdediging der vesting aan den generaal *Osten-Sacken* toevertrouwd en de bezetting met pas aangekomen troepen versterkt, behalve eene aanzienlijke reserve op den noordelijken oever. Tweeduizend schepelingen, van de kusten van de zee van Azoff aangekomen, hebben kunnen medewerken tot de bediening van het geschut, waarvan niet minder dan 380 stukken hebben kunnen worden aangewend om met schroot op de aanstormende belegeraars te worden losgebrand.

Eindelijk nog hebben wij voor oogen een rapport van den vice-admiraal der Fransche vloot *Bruat*, waarin wordt gemeld, dat hij en admiraal *Lyons* besloten hadden de onderneming met de geallieërde eskaders te ondersteunen en, zoo de gelegenheid zich daartoe aanbood, een' ernstigen aanval tegen de batterijen te doen.

» Om 3 uur in den morgen van den 18den stoomden de beide vloten tot op een' kanonsafstand voor de haven der stad en tegen 3½ uur meldden ons de opgelatene vuurpijlen, dat de verbondene troepen tegen de Redan en den Malakofftoren oprukten. In weerwil van den nadruk, met welken deze dubbele aanval werd uitgevoerd, beantwoordde de uitslag niet aan den moed onzer troepen; zij konden zich niet in de werken, die zij nemen zouden, vastzetten.

» Het vruchtelooze van den aanval tegen den Malakofftoren moet niet alléén aan de sterkte van dit werk worden toegeschreven. Het leger stiet op aanzienlijke troepenmassa's, die van hunne zijde voornemens waren den groenen heuvel en de witte werken aan te tasten.

» *Lyons* en ik hadden afgesproken ons slechts dan met den strijd in te laten, als wij ons van het nut daarvan konden overtuigd houden."

Door de mislukking werd dit natuurlijk overbodig.

Wanneer men de verschillende opgaven der wederzijdsche legerhoofden nopens het geleden verlies bij den mislukten stormloop op den 17den en 18den Junij vereenigt, dan komt men tot het resultaat, dat op die beide dagen ongeveer 10,000 man buiten gevecht zijn gesteld; een getal, dat grooter is dan de vereenigde verliezen, welke geleden zijn door een der groote veldslagen van het eerste keizerrijk.

De *Milit. Zeit.* gaf dezer dagen eene beschouwing over de krijgsoperatiën, waarin wederom beweerd wordt, dat zonder eene beslissende overwinning op het Russische leger een' geregelden veldslag, en zonder de daarop volgende bemagtiging van Simferopol, er voor de geallieërden geene mogelijkheid bestaat om in het bezit van Sebastopol te geraken. *Napoleon I* heeft zeven veldslagen geleverd en vijf legers verslagen, alvorens hij Mantua nam.

Nadat de Oostzeevloot in de laatste dagen eenige min belangrijke aanvallen op enkele batterijen had beproefd, is ze thans ook begonnen met de vernieling van de aan de Finsche en Bothnische golven gelegene plaatsen. Van den 3den dezer wordt uit Stokholm gemeld, dat Engelsche oorlogschepen Nijstad hebben gebombardeerd en *vernield*. 't Is een stadje van 2000 inwoners aan de golf van Bothnië. In andere berigten wordt gezegd, dat Wiborg, op 20 mijlen afstand van Petersburg, aan den Finschen zeeboezem, was gebombardeerd. Dit is echter eene naamsverwisseling.

Het *Journal de Saint Petersburg* bevat een artikel ter vergoelijking van het gebeurde te Hangö Udd, en zegt, dat de Russen geen parlementaire vlag hebben gezien.

De toon der laatste handelsbrieven uit Petersburg geven niet veel hoop op een' spoedigen vrede. Deze omstandigheid moet vooral daaraan worden toegeschreven, dat Oostenrijk, naar men zegt, het in het geheim eens is met Rusland, waardoor deze mogendheid met meer vertrouwen den strijd met de Westersche mogendheden durft volhouden, terwijl zij buitendien hoopt, de alliantie van deze door geheime intrigues te verbreken.

— Dezer dagen is in Rusland een wets-ontwerp bekend gemaakt, waarbij de strafbepalingen voor het toebrengen van schade aan het personeel en materiëel der telegrafen wordt vastgesteld. De straffen zijn zeer streng en bestaan in geldboeten, tuchthuisstraf, ligchamelijke tuchtiging met roede en zweep (beiden zonder onderscheid des geslachts), en zelfs kan de doodstraf toegepast worden op hen, wier misdaad met eene verraderlijke bedoeling gepleegd is.

— Uit alle streken van Egypte wordt eenstemmig berigt, dat de oogst dit jaar gezegend zijn zal; ten minste zoo geen te vroegtijdige rijzing van het Nijlwater die hoop den bodem inslaat.

ITALIË.

Uit Italië zijn belangrijke tijdingen ontvangen, waarvan wij reeds per telegraaf in ons vorig nommer hebben gewag gemaakt. Te Napels namelijk hebben talrijke arrestatiën plaats gehad, welke van staatkundigen aard zijn; ook zijn vele huiszoekingen bewerkstelligd. Op de gemeenschap met Piëmont wordt streng toezigt gehouden. De invoerregten op het hooi zijn verhoogd; tevens is een verbod uitgevaardigd, om hennep en levensmiddelen naar de Krim uit te voeren. De vertegenwoordigers der Westersche mogendheden hebben evenwel hiertegen vertoogen ingediend.

De Koning van Portugal is den 26sten Junij te Rome aangekomen, waar ook de hertog en de hertogin *van Brabant* zich sedert den 25sten Junij bevonden.

SPANJE.

Uit een telegrafisch berigt uit Madrid van den 2den dezer blijkt, dat de maarschalk *Espartero* zijn ontslag aan de Koningin heeft aangeboden, doch dat hierin niet door H. M. is bewilligd; wat tot deze crisis aanleiding heeft gegeven, wordt echter niet gemeld.

De meerderheid der Cortès schijnt geneigd te zijn, eerst de vrijwillige en later, in geval van nood, ook de gedwongen leening goed te keuren.

De Carlisten hebben weder het hoofd opgestoken.

Katalonië verkeert in opstand. Er hebben verscheidene moorden plaats gehad, waarvan die van twee afgevaardigden te Barcelona. De kapitein-generaal *Zapatera* is met de getrouwe troepen in de citadel teruggetrokken. De nationale garde weigert op te rukken. De regering heeft bemiddelaars gezonden om met de muitelingen te onderhandelen. De leus is: *Leve Espartero*; het voorwendsel: Het lage arbeidsloon. De werklieden hebben over het algemeen het werk gestaakt. — Dit alles wordt van den 4den uit Barcelona getelegrafeerd. Eene telegrafische depêche van den 6den voegt er bij, dat een groot aantal arbeiders (men spreekt van 40,000) zich van die stad hebben meester gemaakt en dat alle werkplaatsen waren gesloten. Bij het afzenden van deze depêche evenwel was de opstand, door de komst van generaal *Espartero*, gestuit.

DUITSCHLAND.

De Pruissische regering heeft in het geheele koningrijk eene inschrijving geopend voor den bouw eener Protestantsche kerk te Konstantinopel. Tot dus verre heeft deze inschrijving geene gewenschte resultaten geleverd. Daar echter de bouw van zulk eene kerk een van 's Konings geliefkoosde denkbeelden is, heeft hij besloten eene aanzienlijke som daartoe uit zijne fonden beschikbaar te stellen, en de Pruissische gezant te Konstantinopel, de heer *von Wildenbruck*, heeft bereids de noodige bevelen ontvangen tot het nemen van maatregelen om het plan ten uitvoer te leggen.

— De *Oesterr. Corr.* spreekt het gerucht tegen, dat Oostenrijk van de bondsvergadering vergoeding van kosten eischt voor het bezetten der vorstendommen.

— Uit Bucharest meldt men, dat de Oostenrijksche bezettingstroepen in de vorstendommen zich van dag tot dag aldaar beter te huis bevinden en dat de verstandhouding tusschen de troepen en de inwoners beter wordt.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 4 Julij.

De dood van lord *Raglan* heeft een' diepen indruk gemaakt. Verblijdend is het, te vernemen, dat hij, tegen wien velen nog voor korten tijd hunne verontwaardiging zoo luide openbaarden, thans ook in zijne voortreffelijke hoedanigheid wordt gekend en erkend. De *Times* gaat hierin voor, als hij de volgende karakterschets van den edelen lord geeft: „Ofschoon lord *Raglan* niet de voornaamste eigenschappen van een krijgskundig talent bezat en de buitengewone omvang der taak, die hem opgedragen was, eene kracht en levendigheid van karakter mogt vorderen, zoo als men die in den regel slechts bij jonger lieden aantreft, laat hij toch een' roem achter, die hem ook de meest trotsche konde benijden. Na een lang, in de dienst zijns vaderlands doorgebragt leven, sterft hij, zonder één' vijand te hebben, en zonder dat zijne gedachtenis door eene enkele handeling van zelfzucht, onmenschelijkheid of gestrengheid bevlekt werd."

— De hertog van *Newcastle* is naar de Krim vertrokken.

— Een der Engelsche bladen beweert dat generaal *Pélissier* een Ier is. Zijn vader woonde te Limerick, van waar hij in 1798 tijdens de onlusten moest vlugten.

— Dr. *Easton*, die bij de zaak te Hango gevangen genomen werd, heeft in een brief aan zijne familie, zijne tevredenheid betuigd over de wijze waarop hij door de Russen bejegend wordt.

— Het verhoor van de 71 rustverstoorders bij het gebeurde in Hydepark is eergisteren avond begonnen voor de regtbank van Marlboroughstreet. Het nam een' aanvang des avonds te 5 uur en men kon niet meer dan de behandeling van 1 à 2 hunner afdoen. Het was bijna donker, toen een ambtenaar van het ministerie van binnenlandsche zaken aan den vrederegter eene boodschap bragt, ten gevolge waarvan hij al de aangeklaagden op hun woord van eer in vrijheid stelde tot heden, als wanneer de zaak weer behandeld zal worden. Een met de verdediging der aangeklaagden belaste regtsgeleerde voer heftig uit tegen het gedrag der politie. Hij toonde onder anderen aan, dat zelfs de zoon van een parlementslid gevangen genomen werd, en de politieagent moet zich daarmede verontschuldigd hebben, dat hij hem voor een „gewoon man" hield.

Gisteren werd het verhoor vervolgd. De aangeklaagden werden veroordeeld, elk tot eene boete van 20 sh. en 14 dagen gevangenisstraf. De in hechtenis genomenen worden verdeeld in 5 klassen: 11 oproermakers, 21 die met steenen geworpen hebben, 10 die de constables geslagen hebben, 5 die de ophooping van volk hebben veroorzaakt en 3 die getracht hebben eens anders zakken te rollen. De overigen waren dadelijk weder ontslagen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 4 Julij.

Het reeds in ons vorig nommer ter sprake gebragt artikel in den *Moniteur*, dat bestemd schijnt om de jongste troonrede des Keizers nader te ontwikkelen en te verduidelijken, eindigt met de volgende veelbeteekenende woorden: „Overtuigd dat, in vereeniging met het Engelsche bewind, al het mogelijke is gedaan ter bevordering van het sluiten van den vrede, kan de regering des Keizers geenen anderen staatkundigen weg bewandelen, dan dien, welken zij tot heden heeft gevolgd. Het doel, 't welk de beide mogendheden zoeken te bereiken, is reeds bij het uitbreken van den oorlog aangewezen in het traktaat, waarbij op hare alliantie het zegel is gedrukt. Frankrijk en Engeland beoogen niets anders dan de vestiging van het Europesche evenwigt, op grondslagen, hecht genoeg om het te beveiligen tegen eene eerzucht, die reeds sedert eene zoo lange reeks van jaren voor dit werelddeel een onderwerp van onrust en bekommering is geweest. De keizerlijke regering zal de taak blijven voortzetten die de Voorzienigheid haar heeft opgedragen; zij zal zulks met de gematigdheid doen, die alle hare daden in dezen reeds langdurigen crisis kenmerkten. Gewapend ter verdediging eener zaak, die *terwijl zij aller sympathiën heeft verworven, ook de vlaggen van alle natiën behoorde te vereenigen*, zal zij niets verzuimen, *wat de reeds gesloten alliantiën vruchtbaar kan maken of tot nieuwe alliantiën kan leiden*. Doch al zouden Frankrijk en Engeland geheel alleen het zwaarste gewigt van den last moeten dragen *tot aan het einde van den strijd*, dan nog heeft de keizerlijke regering een volkomen vertrouwen op de krijgshaftige dapperheid der beide legers, even als op den burgerlijken moed der beide natiën, — dan nog zal zij er in slagen, om aan de door de onderhandelingen onafgedaan gebleven vraagstukken eene oplossing te geven, die overeenkomstig zal zijn met de nationale eer, en met de belangen en wenschen van Europa."

Ten aanzien van Oostenrijk is het artikel minder duidelijk dan de troonrede; het schijnt zelfs dat het in zekere mate de scherpe uitdrukking dezer laatste wil verzachten. In de troonrede schijnt de Keizer met Oostenrijk te breken, hij stelt deze mogendheid op ééne lijn met Rusland; in het artikel daarentegen wordt gezegd, dat de onderhandelingen, hoezeer mislukt, tot resultaat hebben gehad, dat de *verpligtingen* van Oostenrijk tegenover Frankrijk en Engeland hare volle kracht hebben erlangd.

Bij deze beschouwing van den *Moniteur*, waarvan de hooge beteekenis en ernstige strekking niet mag ontkend worden, voegen wij nog het oordeel van de Engelsche journalistiek omtrent de staatkunde van Oostenrijk. Dat oordeel kan b.v. goed worden gekend uit de volgende bijtende scherts van de *Times*: „Oostenrijk heeft anders niets verlangd dan dat de Westersche mogendheden uit het Oosten zouden verdwijnen en aan Rusland even als aan Oostenrijk de vrijheid zouden geven, de kwestie naar hun eigen goeddunken te schikken, met den waarborg, dat zij in deze bezigheid niet door de onwelkome verschijning van eene tweede expeditie uit het Westen gestoord zouden moeten worden. Wat Oostenrijk als zijne uitlegging van het beginsel van beperking voorgesteld heeft, is ten slotte geene beperking. Het is het voorstel, dat de Keizer van Rusland het regt hebbe voor elk schip, dat hij zelf of wij hebben laten zinken, een nieuw te laten bouwen. Indien Oostenrijk er op *gespeculeerd* mogt hebben, uit de wederkeerige uitputting zijner geduchte mededingers winst te trekken, hoe zal het dan den brand ontkomen, dien het, zoo al niet zelf mede aangestoken, dan toch slechts voorgewend heeft te willen blusschen. En daar het aan Oostenrijk behaagd heeft zich met beloften tusschen de strijdenden te werpen, beloften, welke het slechts met den mond naleeft, en ook met bemiddelingen, die slechts ten voorwendsel voor tijdverspilling dienen, zoo zal aan genoemde mogendheid maar weinig sympathie ten deel vallen, wanneer het eindelijk in den draaikolk van den oorlog stort, dien het tot nu toe met zooveel eigenbelangzuchtig welbehagen heeft gadegeslagen."

Ook de overige Engelsche dagbladen zien in de troonrede eene anti-Oostenrijksche strekking.

Het in Brussel verschijnende Russische blad *le Nord* herinnert, bij het bespreken van *Napoleons* troonrede, aan de bekende leus van *Napoleon*: „Het keizerrijk is de vrede," welke omstreeks 3 jaren geleden met zooveel geestdrift is vernomen, zoowel in Frankrijk als in het grootste deel der beschaafde wereld.

De baron *de Bourqueney* heeft per telegraaf uit Weenen aan de Fransche regering berigt, dat de op Oostenrijk betrekking hebbende volzinnen in de troonrede aan het Oostenrijksche hof een' ongunstigen indruk hebben gemaakt. Heden had de heer *von Hubner* een onderhoud met graaf *Walewski*, om opheldering aangaande bedoelde uitdrukkingen te erlangen.

— De commissie der Engelsche jury voor de tentoonstelling heeft, volgens den *Moniteur*, met algemeene stemmen besloten, „dat het wenschelijk is de aandacht van het Engelsche publiek op de groote verdiensten der tentoonstelling en hare meerderheid in de tentoongestelde voorwerpen boven die van 1851 te wijzen, en dat zij in hooge mate het bezoek der kunstenaars, fabrikanten, hunne werklieden en van alle klassen van het Engelsche publiek waardig is."

— Op voorstel van prins *Napoleon*, heeft de Keizer besloten, dat dagelijks 1500 man der bezetting van Parijs de wereldtentoonstelling kosteloos zullen bezoeken.

— Bij besluit van den minister van staat, is mad. *Rachel* benoemd tot professeur in de declamatie aan het conservatoire.

Van den 6den. De wetgevende vergadering heeft zich met spoed in hare bureaux bezig gehouden met het onderzoek der haar aangeboden werkzaamheden en het wets-ontwerp omtrent eene leening van 750 millioen franken in hare zitting van heden bereids aangenomen.

Ook tegen het wetsontwerp betreffende de ligting van 140,000 man, schijnt zij geene bezwaren te hebben.

De andere wetsontwerpen evenwel, nopens de verhooging der belastingen, schijnen meer bezwaar op te leveren, schoon zulks de aanneming dier wetten niet zal verhinderen. Tegenstemmen komt in Frankrijk niet te pas!

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 5 Julij.

Heden morgen te 7½ uur is de nieuwe haring uit Vlaardingen in de residentie aangebragt, en zijn de gewone geschenken aan H. M. de Koningin en den commissaris des Konings dezer provincie aangeboden geworden. De haring is verkocht voor *ƒ* 700 per ton.

— Volgens een schrijven aan de *Amst. Ct.*, zal Z. K. H. de Prins van Oranje, die zich aan boord van het fregat *Doggersbank* bevindt, eerst tegen het einde van September naar het vaderland terugkeeren. De prins zal, onder het strengste incognito, o. a. Cadix, Gibraltar, Malaga, Carthagena, Genua, Napels, Sicilië, Malta enz. bezoeken.

— Uit eene goede bron wordt gemeld, dat de wet tot wijziging van de wet van den 12den April 1850, tot vaststelling van het briefport en regeling der brievenposterij, met den 1sten September aanstaande in werking zal treden.

— Het gerucht loopt alhier dat de minister van binnenlandsche zaken zijne portefeuille zou nederleggen, indien de voordragt tot afschaffing van den accijns op het gemaal tot wet werd verheven.

— In de zitting van Dingsdag is bij de Eerste Kamer ingekomen een adres van de kamer van koophandel en fabrijken te Groningen, houdende bedenkingen tegen het met Frankrijk gesloten traktaat tot wering van den nadruk.

— Het Haarlemmermeer heeft aan 's rijks schatkist gekost de som van *ƒ* 9,101,844, behalve de renten van de genegotiëerde 8 millioen, bedragende ongeveer *ƒ* 3,500,000; te zamen ruim 12½ millioen.

De directe opbrengsten der verkochte landerijen enz. heeft bedragen *ƒ* 9,162,844, zoodat deze ongeveer 3½ millioen beneden de uitgaven zullen blijven. De indirecte voordeelen echter door eene aanwinst van 16 800 bunders vruchtbaar land verkregen, wegen voorzeker hiertegen ruimschoots op.

AMSTERDAM, 5 Julij.

Wij zijn met zekerheid onderrigt, dat de hooggeachte commissaris des Konings in deze provincie zijn ontslag als zoodanig aan Z. M. heeft gevraagd; zijn reeds gevorderde leeftijd van ruim 69 jaren schijnt daartoe de eenige aanleiding te zijn.

— De Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank hield in de kerk der vereenigde Doopsgezinde gemeente alhier, gisteren avond hare bijeenkomst ter opening van de jaarlijksche algemeene vergadering. Eene talrijke schare van afgevaardigden en genoodigden woonde deze plegtigheid bij, die tevens vereerd werd met de tegenwoordigheid van een aanzienlijk publiek van allen rang. Na eene korte voorafspraak van den voorzitter, mr. *C. C. E. d'Engelbronner*, voerden achtereenvolgens de heeren mr. *J. J. L. van der Brugghen*, van Nijmegen, prof. *P. Harting*, van Utrecht, prof. *P. Hofstede de Groot*, van Groningen, en ds. *L. Vroom*, van Zwolle, eene korte wijle het woord over de zaak der afschaffing. Eerstgenoemde spreker beschouwde de zaak der afschaffing als eene zaak des Heeren; de tweede verdedigde haar tegen de, dikwerf tegen haar gerigte, beschuldiging als zoude zij het werk van drijvers zijn; de hoogleeraar *Hofstede de Groot* behandelde het thema: de jeneversnood erger dan de watersnood; terwijl de heer *Vroom*, naar aanleiding van het voorstel tot enquête van den volksvertegenwoordiger *Rochussen*, deed uitkomen, hoe de zaak der afschaffing meer en meer werd en inderdaad wezen moet eene volkszaak, en zulks in tegenstelling der bewering voorkomende in zeker adres uit de stad Sneek, bij de Tweede Kamer ingediend, als zoude de afschaffing alleen de vrucht zijn van valsche pilanthropie.

Met eene hartelijke en warme toespraak van den voorzitter, waarin deze de aanwezigen opwekte tot deelneming in de vereeniging, werd de vergadering gesloten.

Uit de mededeelingen, die de voorzitter en secretaris in den aanvang der vergadering deden, bleek het, hoe zeer de zaak der afschaffing meer en meer algemeene belangstelling ondervindt; tot voorbeelden stippen wij aan, dat op een 100tal vaartuigen voor de groote vaart de geschriften der vereeniging worden gelezen; dat door toedoen van den minister van justitie, in 's rijks gevangenissen bibliotheken zijn aangelegd, waarin de geschriften de afschaffing betreffende gevonden worden; dat door de hooge Regering vrijdom van zegel verleend is voor alle advertentiën, die de vereeniging betreffen, voor alle afdeelingen, enz.

's HERTOGENBOSCH, 4 Julij.

Zondag avond zijn de zonen *H* en *L.* van den heer *J. d. L....* alhier, na eene som van 16 à 17 duizend gulden, bestaande grootendeels in effecten (Certif. 4 pCt. Rusland) uit eene secretaire te hebben genomen, met eene tilbury den weg van Utrecht ingeslagen, om zich, naar men zegt, na te Amsterdam specie voor de effecten te hebben gekregen, te Rotterdam naar Amerika in te schepen. De oudste der zonen, *H.*, heeft reeds eenigen tijd in Amerika doorgebragt en was slechts sedert drie dagen binnen deze stad terug. Of hun de ontsnapping zal gelukt zijn en zij reeds de volle zee bereikt hebben, is nog niet bekend.

ZWOLLE, 5 Julij.

Wij schijnen nog niet genoeg in beschaving te zijn gevorderd, om het bijgeloof der duistere middeleeuwen voor goed verdwenen te zien. Gisteren middag n.l. werd in de Goudsteeg alhier een geval van tooverij ontdekt! De ziekte van een kind gaf den ouders aanleiding, om op het verlichte denkbeeld te komen, dat het betooverd was, en nu beproefde men de gewone middelen om de hekserij te bezweren. Eene zuiver zwarte kip werd levend in kokend water gedompeld, en ziet! daar treedt de tooverkol (er kwam juist eene oude vrouw — en die moest het natuurlijk zijn — eenige waar koopen) het huis binnen. Het is stuitend voor ons gevoel, om over de meerdere dwaasheden, welke begaan werden, verder uit te weiden, maar wij verblijden er ons hartelijk over, dat de vrouw, die, niets kwaads vermoedde, geene mishandeling ondergaan heeft. (*Zw. Ct.*)

— Te Deventer zal tegen September a.s. eene reünie der oud-studenten van het athenaeum aldaar plaats hebben. Reeds hebben velen zich daartoe aangemeld.

GRONINGEN, 7 Julij.

Buiten het Kleinepoortje bij deze stad is onverwachts een walmuur uitgeschoven, niettegenstaande men dezen muur nog onlangs had gerepareerd en er volstrekt geen de minste uitzakking aan bespeurd kon worden.

Het moet veroorzaakt zijn, doordien men voor een paar jaren, bij gelegenheid dat er een lek was gekomen in een schip van den schipper DE GROOT, wel bekend, eene rij palen, die aldaar langs den muur stond, heeft weggenomen. Het blijkt nu, dat die tot fondament strekten van den muur en door het wegnemen der palen de grond onder den muur is weggespoeld. Waar de palen niet zijn weggenomen, heeft er ook geen verzakking plaats gehad.

= Dezer dagen is op regterlijk bevel gevangen genomen en in het huis van verzekering gebragt zekere KORNELIS BERENDS VEENTJER, dienstknecht, wonende te *Siddeburen*, ter zake hij zich zoude hebben schuldig gemaakt, van in den avond van den 27sten der vorige maand, ten huize van zijne meesteres te Siddeburen, bij welke hij in dienst was, uit eene kist, toebehoorende aan zijnen mede-dienstknecht, zich mede ten huize zijner meesteres bevindende, arglistig twee zakjes met geld te hebben weggenomen.

— Gedurende het afgeloopen halfjaar zijn door het kantongeregt alhier gevonnisd: 126 ter zake het verboden vervoer van vuilnisstoffen; 28 ter zake het niet hebben doen reinigen der goot op den bepaalden tijd; 26 ter zake het gebruik maken der klinkerrijpen met kruiwagens of beladen sleden; 17 ter zake het vertoeven in tapperijen op verboden tijd; 5 ter zake het ontvangen van bezoekers in tapperijen na het bepaalde uur; 16 ter zake het hard rijden met vrachtwagens; 11 ter zake het staan laten van paard en wagen of slede zonder opzigt; 10 ter zake het uitoefenen van eenig spel op Zondag aan den openbaren weg; 2 ter zake het zich ontlasten op eene openbare, daartoe niet bestemde plaats; 2 ter zake het gebruik maken der klinkerrijpen met vrachtwagens; 1 ter zake het niet aan den commissaris van politie overgeven van een door hem gevonden zilveren lepel, waarvan hem de eigenaar niet bekend was; 1 ter zake het werpen met steenen in het Zuiderdiep; 1 ter zake het invoeren van twee kalveren binnen de gemeente Groningen, uit de provincie Drenthe, zonder vergunning van den commissaris des Konings in dit gewest; 1 ter zake het in het veld komen met een' hond buiten openbare wegen en voetpaden, zonder speciale magtiging; 1 ter zake het in het veld loopen van een' hem toebehoorenden hond, buiten de kom der gemeente en openbare wegen, zonder van een slependen kruisbungel voorzien te zijn; 1 ter zake het visschen met een schepnet bij nacht, terwijl het water met ijs bedekt was, zonder vergunning van den commissaris des Konings; 1 ter zake het visschen met eene totebel in de stadsgracht te Groningen, in besloten vischtijd; 1 ter zake het vervoeren van vrachtgoederen door middel zijner diligence, zonder vergunning; 1 ter zake het toelaten van twee personen nevens zich op den bok der diligence, die hij als conducteur bestuurde; 1 ter zake het staken eener diligencedienst, zonder daarvan eene maand bevorens kennis te geven aan het gemeentebestuur te Groningen, alwaar een kantoor dier onderneming is gevestigd; 1 ter zake het in dienst nemen

BIJBLAD N°. 8.

KORT VERSLAG

Behoort bij de Groninger Courant van 8 Julij 1855, N°. 82.

VAN DE HANDELINGEN DER PROV. STATEN EN VAN DEN GEMEENTERAAD VAN GRONINGEN.

Provinciale Staten van Groningen.

Zitting van Vrijdag den 6den Julij.

Aanwezig 28 leden; afwezig: de heeren BRONGERS, LAND, BORST, VENEMA, NOORDHOF, ALLERSHOF, WIERTSEMA, BONTHUIS, HOOITES, TIGCHELAAR, BOUMAN, BROUWER, HEERES, VELTMAN, M. V. D. TUUK, HOUWING en ROEMELING.

De navolgende stukken worden weder ter tafel gebragt:

33) Adres van J. G. BOERMA, c. s., ingezetenen van Enumatil, gemeente de Leek, omtrent de rigting van den bij de Staten in behandeling zijnden kunstweg door de gemeenten de Leek en Marum naar Opsterland. — Adressanten stellen voor dien weg te doen loopen van Tolbert naar de Pasop tot aan den grindweg van Enumatil om daar aan te sluiten aan den straatweg naar Groningen en niet door Oostwolde. Tot aandrang van hun verzoek voegen zij daarbij, dat door die rigting de toegang voor de gemeenten van het zuidelijk gedeelte van het Westerkwartier naar Groningen wordt gemakkelijker gemaakt, en dat de weg bij deze rigting minder zal kosten dan over Oostwolde, wegens de lage polderlanden, die hij dan zou moeten doorsnijden. — In handen gesteld der voor de zaak van dezen weg benoemde commissie, zijnde de heeren HOMAN, WICHERS, TONCKENS, R. A. QUINTUS en VAN ITTERSUM.

34) Adres van H. BLOEM, c. s., koemelkers te Groningen, uit de provinciale fondsen schadeloosstelling verzoekende voor buitengewone door hen geledene schade, ter zake de toepassing van politiemaatregelen ten gevolge van het ontstaan der longziekte onder het vee in hunne stallen. — Adressanten verklaren, dat, hoezeer zij voor hunne verliezen wegens de bepalingen van het reglement op de longziekte genoegzame schade erlangd hebben, er echter nog schade overblijft, die niet vergoed is. Om dit aan te toonen treden zij in eene ontwikkeling van den aard van hun bedrijf en toestand, en de belemmeringen in de uitoefening door de politiemaatregelen geleden. — Daar dit adres staande de vergadering is ingezonden, wordt besloten het niet in behandeling te nemen.

35) Missive van de commissie van de kweekschool voor onderwijzers te Groningen, d.d. 2den Julij, houdende verslag van het gebruik der door de staten aan die school verleende subsidie over 1854. — De commissie deelt daarbij mede, dat na eene oproeping in de dagbladen een vergelijkend onderzoek is ingesteld naar de bekwaamheden van hen, die zich daarop aangegeven hadden, waarvan de uitslag is geweest, dat aan 3 jongelieden ieder eene beurs van *f* 100 is toegewezen. — Voor notificatie aangenomen en ter griffie nedergelegd ter inzage der leden.

36) Mededeeling van Ged. Staten, d.d. 5den Julij, ten geleide van staten van de peilingen van het Reitdiep, alsmede van de binnen- en buiten-Aa over het jaar 1854—1855. — Voor notificatie aangenomen en ter griffie gedeponeerd.

37) Mededeeling van dezelfden, d.d. 6den Julij, nopens den verkoop van werktuigen, gediend hebbende tot de ploegingen in het Reitdiep en het brengen van de vermoedelijke opbrengst op de provinciale begrooting voor 1856. — Ged. Staten stellen voor daarvoor *f* 100 op de begrooting te brengen. — In handen der centrale commissie van de afdeelingen.

38) Voordragt van dezelfden, d.d. 6den Julij, nopens de vereeniging van het Winschoter- met het Boterdiep. — Bij besluit der Staten van den 11den Julij en den 18den November 1854 zijn de stukken omtrent deze zaken aan Ged. Staten gerenvoijeerd, ten einde een gewijzigd of een ander plan in verband met de plannen der vereeniging van het Hoendiep met het Hoornsche diep weder ter tafel te brengen. Vermits omtrent deze laatste vereeniging reeds mededeeling is gedaan in het verslag van Ged. Staten van den 2den Julij, bepalen zij zich nu alleen bij die van het Winschoter- met het Boterdiep.

Hieromtrent deelen Ged. Staten mede, dat aangezien uit de beraadslagingen over deze zaak gebleken is, dat de vergadering eene andere verbinding dan door de Steentilgracht wenschelijk scheen te achten en wel binnen door de stad, zij zich in betrekking hebben gesteld met het bestuur van Groningen en hiervan een punt van overweging gemaakt. Daarbij zijn echter de bezwaren niet opgeheven, dat zonder verwijding van het diep binnen de stad iets goeds tot stand gebragt zoude kunnen worden, en de kosten van onteigening daartegen hindernissen in den weg legden. Naar aanleiding daarvan hebben Ged. Staten aan den hoofdingenieur van den waterstaat opgedragen hun een tweeledig plan van eene verbinding door de stad en eene door de gracht voor te leggen.

Daaraan is voldaan en uit de ingezondene en overgelegde plannen blijkt, dat voor eene vereeniging in de stad Groningen, met eene verwijding van het Boterdiep op 20 el, benevens de daarvoor vereischte onteigeningen *f* 182.000 zal noodig zijn; voor eene verbinding in de stad, in dier voege dat in plaats van eene verwijding van het Boterdiep, eene hulphaven wordt aangelegd, eene som van *f* 128.700 en voor eene verbinding door de gracht *f* 67.380, waarop echter mogelijk nog *f* 15,960 kan uitgewonnen worden door niet-uitvoering der werken in het Damsterdiep; — dat verder voor verdieping van het Boterdiep van Groningen naar Onderdendam en het veranderen van bruggen *f* 52.000 vereischt zouden werden. Ged. Staten leggen deze plannen over, het geheel aan de vergadering overlatende te beslissen welk plan het beste is. Echter merken zij op, dat in allen geval daarvoor eene aanzienlijke uitgave gevorderd zal worden en dat deze vereeniging niet alleen in een naauw verband staat met de algemeene verbetering der scheepvaartkanalen in dit gewest, maar ook met het nu onlangs opgerigte waterschap Hunsingo; dat dit een en ander zeer waarschijnlijk wijziging in deze plannen ten gevolge kan hebben, en dat zij daarom van oordeel zijn dat de vergadering in dezen vooralsnog geene beslissing dient te nemen, en voorstellen om de zaak aan te houden of toe te voegen bij de algemeene plannen van kanaal-verbetering in dit gewest. — Ter griffie gedeponeerd om Dingsdag in behandeling genomen te worden.

Aan de orde worden gesteld:

I) Rapport van de commissie voor het doen van onderzoek en waarnemingen nopens de besmettelijke longziekte in deze provincie, over 1854.

II) Rekening en verantwoording wegens de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1853; benevens het ontwerp-besluit waarbij het bedrag der ontvangsten en uitgaven in die rekening voorkomende kan worden vastgesteld.

III) Adres van T. B. SCHATTENBERG c.s. nopens het voor rekening der provincie aanleggen en onderhouden eens kunstwegs van Raskwert, over den Andel, tot aan de Noordpoldervaart.

IV) Adres van den raad der gemeente Finsterwolde omtrent het voor rekening der provincie leggen en onderhouden van een kunstweg op den Finsterwolderpolder.

V) Mededeeling van Ged. Staten nopens het plan tot verbetering van den aanleg van den kunstweg tusschen Onderdendam en Winsum.

VI) Rapport omtrent het verzoek tot oprigting van een waterschap door T. H. GEERTSEMA, wed. G. T. TUININGA, te Ten Post, onder Wittewierum.

VII) Rapport nopens het verzoek tot eene uitbreiding van den molenpolder van K. M. WIERINGA, te Fransum, gemeente Andel.

Omtrent al de zeven bovenstaande onderwerpen wordt zonder beraadslaging besloten overeenkomstig de voorstellen van Ged Staten en de adviesen der commissiën.

Nog wordt door den heer DIEPHUIS het centraal verslag der afdeelingen uitgebragt nopens de voordragt van Ged. Staten met eene nota van wijzigingen te brengen in het reglement op het toezigt der wateren, bruggen en waterwerken in deze provincie. — In het algemeen heeft men het in de afdeelingen betreurd, dat door de weglating der door de Staten voorgestelde artikelen aan dit reglement de kracht zoude ontnomen worden, die men daarin wenschelijk achtte, zoolang nog geene algemeene rijkswet in de behoefte daaromtrent voorziet. Men kon evenwel met de bedenkingen van den minister wel instemmen en heeft daarom de weglating goedgekeurd. Verder deelt het verslag de verschillende wijzigingen op het reglement mede.

Daar er geene zaken meer aan de orde gesteld en geene commissiën gereed zijn om rapport uit te brengen, wordt de volgende vergadering bepaald op Dingsdag a.s. op het gewone uur.

Wij zijn met ons uittreksel uit het „Uitvoerig en Beredeneerd Verslag van den toestand der provincie over 1854" genaderd tot hoofdstuk XV, over *ambachts- en fabrijksnijverheid.*

„Ofschoon de toestand der in deze provincie bestaande fabrijken, in verband beschouwd met de behoeften, voldoende mag genoemd worden, en het fabrijkwezen in den laatsten tijd werkelijk eene schrede voorwaarts heeft gedaan, blijft toch de opmerking waar, dat hier menige tak van industrie, zoo al niet geheel verwaarloosd, dan toch op eene te bekrompene schaal uitgeoefend wordt.

„Het fabrijkwezen deelt in dit gewest op verre na niet in de belangstelling, welke landbouw, handel en scheepvaart ondervinden.

„De natuurlijke gesteldheid en de ligging dezer provincie lossen wel is waar de vraag op, waarom de bovengenoemde zaken in de eerste plaats de nijvere hand der ingezetenen tot een' winstgevenden arbeid uitlokten; doch zij geven geen voldoend antwoord op de vraag, waarom de nijverheid thans niet meer beoefenaars en beschermers vindt.

„Landbouw, handel en scheepvaart toch hebben door derzelver bloei velen de daartoe vereischt wordende kapitalen in handen gegeven, en zonder dat er ooit vrees voor de verwaarloozing dier hoofdbronnen van welvaart behoefde te ontstaan, zouden er overvloedig hoofden en handen te vinden zijn, die, voor eenigen tak van industrie opgeleid en gevormd, het fabrijkwezen hier weldra zouden doen worden, wat het elders reeds voor lang is geweest, n.l., een hoofdmiddel van bestaan voor de zoogenoemde burgerklasse.

„Of het den kapitalisten aan lust ontbreekt, om zich aan het hoofd van boven bedoelde ondernemingen te plaatsen, dan of wel de vrees voor eene niet vol te houden concurrentie met het buitenland hen aan den goeden uitslag hunner pogingen kan doen twijfelen, durven wij niet beslissen.

„Wanneer wij echter het oog slaan op den doorgaans ruimen voorraad der eerste levensbehoeften, als een waarborg tegen te hooge arbeidsloonen; wanneer wij letten op de reeds bestaande en nog steeds in getal en omvang toenemende middelen van gemeenschap, welke noodig zijn voor het vervoer van de grondstoffen en het fabrikaat, dan mogen wij het er voor houden, dat menige wel ingerigte en goed bestuurde fabrijk, zonder bijkomende buitengewone omstandigheden, hier even zoo wel als elders den ondernemers goede uitkomsten kan verzekeren.

„Hoewel de ambachts-nijverheid, vooral ten aanzien van de theoretische opleiding der werklieden, nog al iets te wenschen overlaat, kunnen wij toch met genoegen mededeelen, dat zij over het geheel in een' bloeijenden staat verkeert.

„Bekwame werkbazen en werklieden konden, in weerwil van de aanhoudende duurte der levensmiddelen, naar behooren in hun onderhoud voorzien. Aan laatstgenoemden was er zelfs, bij overvloed van werk en de daardoor veroorzaakte uitbreiding der werkplaatsen, niet zelden gebrek.

„Het is echter te betreuren, dat er nog steeds in onderscheidene takken van ambachts- en fabrijks-nijverheid zoo vele vreemdelingen, om hunne meerdere theoretische kennis en practische bekwaamheid, bij voorkeur en tegen de hoogste werkloonen in dienst worden genomen. De behoefte aan industrie-scholen doet zich daardoor dan ook hoe langer zoo meer gevoelen, en de daarstelling van inrigtingen van dien aard dient wel vooral in ons land, waar de ambachtsgezel zoo noode zijn' geboortegrond verlaat, om op vreemden bodem eene meer alzijdige vorming te ontvangen, een voorwerp van aanhoudende belangstelling en zorg te zijn van het gouvernement zoowel als van ieder, die in de welvaart van den handwerksstand belang stelt."

Aangaande den toestand van de voornaamste fabrijken wordt medegedeeld: dat de 37 houtzaagmolens (met 5 vermeerderd) met het beste gevolg hebben gewerkt; — dat het getal wind-pelmolens tot 165 is gestegen, waarop over 't geheel veel vertier was; — dat door den ruimen oogst van koolzaad de eigenaars van oliemolens veel winst hebben genoten; — dat het getal kalkbranderijen en kalkovens bij den toenemenden bouw en herbouw van boerderijen, van 37 tot 62 is gestegen; dat de likeurstokerijen in gunstigen, de aardappel-moutwijn-stokerijen, door de duurte der aardappelen, in ongunstigen toestand verkeerden; — dat getal bierbrouwerijen, dank zij het meerder gebruik van bier als volksdrank, is toegenomen tot 25; — dat de steen- en dakpannenbakkerijen zeer voordeelig hebben gewerkt en in aantal zijn toegenomen; — dat op de scheepstimmerwerven (met 9 vermeerderd) en in alle werkplaatsen, die met scheepsbouw in verband staan, groote levendigheid heerschte; — dat de ijzergieterijen, evenwel met 2 verminderd, over het geheel genoegzame bestellingen hebben gehad; — en dat het getal fabrijken te zamen bedroeg 782, waarin werd gewerkt met 2279 mannen, 44 vrouwen, 344 kinderen en 15 stoomwerktuigen.

Omtrent *handel en scheepvaart*, in hoofdstuk XVI, wordt opgemerkt, dat de binnenlandsche handel zich grootendeels bepaalt tot hetgeen landbouw en veeteelt opleveren. Met uitzondering van het vee, waarin op de jaarmarkten te lande een vrij drukke handel wordt gedreven, worden de meeste andere produkten te Groningen ter markt gebragt.

Ten gevolge van den rijken oogst vertoonde de binnenlandsche handel in granen meer leven dan in het vorige jaar; van koolzaad alleen werden 7000 last aangevoerd.

De toestand van den kleinhandel mogt niet gunstig heeten. De reden is niet ver te zoeken. De verdiensten immers zijn voor verreweg de meesten, zoo niet minder, dan toch stationair gebleven, terwijl de hooge prijzen der noodzakelijkste levensbehoeften nog hooger zijn gestegen. De vroegere verhouding tusschen inkomsten en behoeften is daardoor alzoo verbroken en de uitgaven voor gemak, genot en weelde moesten nu noodwendig bij velen achterwege blijven.

Het voornaamste artikel van den buitenlandschen handel is steeds het graan. Nimmer waren in de laatste jaren de prijzen zoo hoog gestegen en aan zulke fluctuatiën onderhevig, als in het afgeloopen jaar.

De staat van in- en uitvoer van de voornaamste handelsartikelen is in een paar tabellen opgegeven. Ingevoerd werden: tarwe 569.21 last, rogge 2793.28, gerst 849.14½, boekweit 1508.09, haver 75.29, boonen, 28.19, erwten 132.02, koolzaad 1928.24, lijn-, aveel- en dederzaad 486.22, aardappelen 281.29½ last, boter 157,407 pond, enz.; ingevoerd: tarwe 51.10 last, rogge 198.18, gerst 15.10, boekweit 15, haver 6214.28, boonen 283.05, koolzaad 33.06, lijn- en aveelzaad 3.12, aardappelen 14.28 last. De geheele omvang van den handel was echter niet op te maken, daar de groothandelaars wegens den min gunstigen toestand onzer scheepvaartkanalen, onderscheidene ladingen uit het buitenland, zonder dat ze hier werden ontvangen, naar andere handelsteden of zeehavens bestemden. Om dezelfde reden moest ook een groot gedeelte van de voor Engeland gedestineerde granen over Harlingen worden vervoerd.

De binnenlandsche scheepvaart heeft in 1854 vrij goede uitkomsten opgeleverd. De stoom-sleepbootdienst op het Reitdiep was ook voordeelig; zij blijft door het slepen der zeeschepen en het ploegen van het Reitdiep op de beste wijze aan haar doel beantwoorden.

Het was niet mogelijk het getal van de in de havens dezer provincie in- en uitgeklaarde schepen op te geven. Over het algemeen verkeerde de buitenlandsche scheepvaart in gunstige omstandigheden en verdient onder de hoofdmiddelen van bestaan in deze provincie te worden gerangschikt. In het voorjaar werden redelijke vrachten bedongen; de blokkade der Russische havens in de Oostzee bragt hierin echter weldra eene ongunstige verandering te weeg.

„Wij mogen hierbij niet onopgemerkt laten, dat de Nederlanders over het geheel de regten der oorlogvoerende natiën naar behooren hebben weten te eerbiedigen, zoo als blijken kan uit het betrekkelijk gering getal opgebragte schepen, waarvan sommigen nog weder hunne reizen hebben mogen voortzetten.

„Met betrekking tot de theoretische opleiding der buitenlands varende zeelieden kunnen wij met genoegen vermelden, dat daaraan in de laatste tijden meer zorg is besteed dan wel voor jaren het geval was. Het duidelijkste bewijs hiervoor vinden wij in de oprigting van wis- en zeevaartkundige scholen te Oude Pekela en te Winschoten, terwijl ook te Veendam weldra eene dergelijke inrigting zal bestaan."

Op de scheepstimmerwerven heeft, in weerwil van de hooge prijzen der bouwmaterialen, veel bedrijvigheid geheerscht. Het in de laatste tijden meer in zwang gekomen model van zeeschepen schijnt aan de verwachting te voldoen; de platboomde schepen worden algemeen door de scherpe, sneller zeilende brikken en schoeners vervangen. Er werden 100 schepen volbouwd, metende 7996 roggelasten; in aanbouw waren 106, metende pl. m. 7648 roggelasten. Weder wordt de opmerking gemaakt, dat verreweg de meeste werven, waar zeeschepen gebouwd worden, in streken bestaan, waar men met de gebrekkige en te naauwe kanalen te worstelen heeft.

Het laatste hoofdstuk, XVII, bespreekt de maten en gewigten; de middelen van vervoer te water en te lande; de broodzetting, die nog slechts in 25 gemeenten bestaat; de verordeningen op de botervaten en dergelijke, waaromtrent geene bijzonderheden zijn mede te deelen.

Aan het slot geven ged. staten nog de volgende beschouwing ten beste: „Alsnu onze taak, om u een verslag aan te bieden van den toestand onzer provincie in het afgeloopen jaar, eindigende, gelooven wij alle redenen te hebben ons te verheugen over de groote zegeningen, die ons in den verstreken tijdkring zijn te beurt gevallen.

„En mogen we het niet ontveinzen, dat ook in dit verslag punten worden aangetroffen, die wij wel anders hadden gewenscht, — de vele en onwaardeerbare voorregten, die ons werden geschonken, wegen daartegen ruimschoots op.

„Den toestand van deze provincie en dien harer ingezetenen mogten wij als zeer bevredigende beschouwen.

„De onafgebroken duurte der levensmiddelen zou voorzeker zorgwekkend geworden zijn, hadden niet de groote bronnen van volksbestaan, handel en fabrijkwezen, landbouw en scheepsbouw als om strijd, aan iedere hand, die werken kon, arbeid verschaft en daardoor veel behoefte en gebrek geweerd.

„Wij gelooven, dat gij voorzeker met ons zult deelen in de gevoelens van dankbaarheid en erkentelijkheid jegens den Albestuurder, voor de weldaden, die wij bij den aanvang van dit verslag hebben uitgedrukt.

„Met die gevoelens bezield, zullen wij, gij met ons, onze beste pogingen blijven aanwenden tot het bevorderen en bevestigen van den voorspoed en de welvaart van dit aanzienlijk gewest."

Gemeenteraad van Groningen.

Zitting van Zaturdag den 7den Julij.

Aanwezig: de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, UPMEIJER, DOMMERING, VAN

ITTERSUM, SWAAGMAN, MEIJER, VAN IMHOFF, QUINTUS, VAN HEIJNINGEN BOSCH, GEERTSEMA en MESDAG.

Aan de orde worden gesteld:

1) *Twee adressen omtrent de regeling van het plaatselijk belastingstelsel;* het eene van den heer C. M. NAP en 681 anderen, verzoekende, dat de raad van de hooge regering vrage, de wettelijke aanwijzing dezer gemeente, als moetende wegens bijzondere omstandigheden worden vrijgesteld van de artt. 244, 246, 250 en 254, 1ste zinsnede der gemeentewet; en voorts, hetzij op de door adressanten voorgestelde of op eenige andere en betere door den raad op te sporen wijze voor te komen de invoering van eenen hoofdelijken omslag, in allen geval van eenen zulken, als door de raadscommissie bij haar rapport van den 25sten Nov. 1854 is voorgesteld.

In het andere adres van den heer P. J. KERKHOFF en anderen wordt verzocht, de huurwaarde volstrekt niet als grondslag van hoofdelijken omslag aan te nemen.

De voorzitter stelt voor, het eerste adres, als reeds in de Courant in zijn geheel opgenomen, (zie onze Courant van den 6den Junij) niet te lezen. Het tweede adres, 't welk gelezen wordt is van navolgenden inhoud:

Aan den Raad der gemeente Groningen.

Geven met eerbied te kennen de ondergeteekenden, ingezetenen der gemeente Groningen, dat zij ontwaar zijn geworden, dat onlangs de meerderheid der centrale afdeeling van den gemeenteraad alhier aan dien raad het ontwerp eener directe plaatselijke belasting heeft aanbevolen, waarvan de grondslag, naar hunne overtuiging, zoo onjuist en onbillijk is, dat zij de vrijheid nemen aan U hunne bezwaren daaromtrent mede te deelen.

Volgens art. 243 der gemeentewet moeten alle hoofdelijke omslagen en andere plaatselijke directe belastingen geheven worden naar grondslagen, die voor een redelijken maatstaf van het *inkomen* der belastingschuldigen te houden zijn. Aan dit vereischte moeten dus die grondslagen altijd en in de eerste plaats voldoen; — een tweede vereischte, dat wel niet uitdrukkelijk is genoemd, maar 't welk toch voorzeker evenmin uit het oog mag verloren worden, is, dat zij zoo weinig mogelijk moeite en onaangenaamheid moeten veroorzaken. Onder hen, die zich met beschouwingen over dit onderwerp hebben bezig gehouden, zijn er velen, welke oordeelen, dat een redelijke maatstaf van ieders inkomen het best verkregen wordt door regtstreeksche bepaling, hetzij door eigen aangifte, hetzij door schatting. Anderen daarentegen zien in de eigen aangifte, zoowel als in de schatting van het inkomen zooveel onaangenaamheid en bezwaar, dat zij verkiezen ieders vermogen op indirecte wijze af te meten en dus de belasting te bepalen naar grondslagen, welke volgens hun oordeel met de grootte van het inkomen in naauw verband staan, en waarvan de openbaarmaking voor den belanghebbende met minder onaangenaamheid verbonden is. Bestonden er inderdaad zulke grondslagen, dan zou ongetwijfeld deze laatste wijze van bepaling verreweg de voorkeur verdienen; — ongelukkig echter zijn deze tot nog toe te vergeefs gezocht, en laat het zich ook wel begrijpen, dat er, bij het verschil in stand, levenswijze, grootte van huisgezin, enz., geene grondslagen bestaan, waaruit volgens algemeene regelen tot de grootte van *elks* inkomen met eenige juistheid kan besloten worden. Van de twee genoemde wijzen heeft dus elk haar vóór- en haar nadeel; de eerste is de billijkste, maar tevens in vorm de onaangenaamste; de laatste is in den vorm minder onaangenaam, maar zij is bepaald onbillijk.

Wanneer wij nu het voorstel van de meerderheid der centrale afdeeling onderzoeken, dan blijkt het, dat dit de nadeelen van beide de bovengenoemde handelwijzen in zich bevat, zonder het voordeel van eene der twee te bezitten. In de eerste plaats zal de grondslag der belasting zijn de huurwaarde naar eene opklimmende schaal; in de tweede plaats het zuiver inkomen. Wegens den eersten grondslag zal de belasting bepaald onbillijk zijn, omdat uit de huurwaarde der bewoonde perceelen geenszins tot het inkomen van den bewoner kan besloten worden, zoo als wij door voorbeelden zullen aantoonen; — wegens den tweeden grondslag zal de door sommigen zoo gevreesde aangifte of schatting van elks inkomen toch moeten geschieden. Het inkomen van ieder ingezetene zal dus steeds meer of min openbaar worden, en desniettemin zal elk toch niet naar zijn inkomen betalen. Voor een vermogend man b. v., wiens inkomen jaarlijks *f* 16,000 bedraagt en die eene behuizing van *f* 500 huurwaarde bewoont, zal de berekening aldus plaats hebben. Het achtvoud der huurwaarde is *f* 4000, welke som, bij het zuiver inkomen gevoegd, *f* 20,000 oplevert. De helft hiervan, zijnde *f* 10,000, is dus het aangeslagen inkomen; deze belastingschuldige betaalt dus, wegens de klasse waarin hij valt, naar *f* 9600, zijnde iets meer dan de helft van zijn werkelijk inkomen. Voor iemand met *f* 2200 inkomen, wonende in eene behuizing van *f* 320 huurwaarde, zal de huurwaarde met 6½ vermenigvuldigd *f* 2080 geven; door bijvoeging van het inkomen en deeling door 2 wordt dus het aangeslagen inkomen *f* 2140; hij betaalt alzoo, volgens zijne klasse, naar *f* 2000, zijnde iets minder dan zijn wezenlijk inkomen. Voor iemand eindelijk met een inkomen van *f* 800, wonende in eene behuizing van *f* 160 huurwaarde, zal het vijfvoud der huurwaarde *f* 800 bedragen.

De helft van deze som en van het inkomen is *f* 800; deze ingezeten moet dus juist naar de grootte van zijn inkomen betalen.

Het aannemen van de huurwaarde als een der grondslagen voor de belasting zal alzoo veroorzaken, dat de zeer vermogenden op verre na niet naarmate van hun inkomen bijdragen, terwijl daarentegen de minder vermogenden bijna volkomen of wel geheel juist naar hun inkomen zullen moeten voldoen. Moest nu ieder belastingschuldige slechts een bepaald aantal procenten van zijn aldus aangeslagen inkomen betalen, dan zou deze maatregel voor de zeer vermogenden een voordeel opleveren, zonder dat zulks ten nadeele van de minder vermogenden strekte; — nu echter door allen te zamen eene *bepaalde* benoodigde som moet worden opgebragt, zullen natuurlijk de minder vermogenden moeten bijleggen, wat aan de meer vermogenden wordt geschonken.

Ten einde dit duidelijk blijke, zullen wij ook hier weder van cijfers gebruik maken, en daardoor tevens het ongerijmde aantoonen van het argument, door voorstanders van het ontwerp gebezigd, *dat het namelijk aan niemand reden tot klagen geeft, omdat het aangeslagen inkomen voor velen wel lager, maar voor niemand hooger dan het ware inkomen zal zijn.* Immers, indien alle belastingschuldigen voor hun ware inkomen op het kohier worden gebragt, dan zal het totaal hiervan eene zoo groote som zijn, dat tot het opbrengen der benoodigde *f* 80,000, elk belastingschuldige slechts weinig procenten van zijn *werkelijk* inkomen behoeft te geven. Nemen wij aan, dat dit aantal procenten 2 is. De vermogende man, in het eerste der bovengenoemde voorbeelden, zal dan moeten betalen .... *f* 320,
die van het tweede voorbeeld .... - 44,
en die van het derde voorbeeld .... - 16.

Wordt echter het inkomen volgens het ontwerp der centrale afdeeling aangeslagen, dan zal van de zeer vermogenden slechts een gedeelte van het inkomen in rekening worden gebragt; het totaal van alle inkomsten der belastingschuldigen zal dan eene veel geringer som uitmaken, en voor dezelfde opbrengst van *f* 85,000 zal nu van ieders *aangeslagen* inkomen wel 3 procent moeten voldaan worden. De persoon van het eerste voorbeeld zal dus nu slechts behoeven te betalen .... *f* 285,
die van het tweede voorbeeld .... - 60,
en die van het derde .... - 24.

De eerste draagt dus *f* 35 minder, dan hij naar billijkheid betalen moest; daarentegen moeten van de twee minder vermogenden de eene *f* 16 en de andere *f* 8 meer geven, dan zij eigenlijk moesten voldoen.

Wordt dus het vermelde voorstel der centrale afdeeling aangenomen, dan zal dit veroorzaken, dat zij, die veel bezitten, worden verschoond ten koste van hunne minder gegoede mede-ingezetenen, welke hoofdzakelijk den druk der nieuwe belasting zullen gevoelen. Om deze onbillijkheid zoo mogelijk te voorkomen, nemen adressanten de vrijheid U eerbiedig te verzoeken om de huurwaarde volstrekt niet als grondslag voor eene in te voeren belasting aan te nemen, en dus het bedoelde voorstel der centrale afdeeling te verwerpen.

GRONINGEN, 4 Julij 1855.

'T Welk doende; enz.

De voorzitter stelt voor deze adressen ter visie te leggen en ze, in verband met de behandeling van het belastingstelsel, ter tafel te brengen op heden over 14 dagen.

De heer VAN HEIJNINGEN BOSCH stelt voor de beraadslaging uit te stellen, totdat door de Eerste Kamer eene beslissing is genomen omtrent het wetsontwerp tot afschaffing van den gemaalaccijns.

De voorzitter had zich voorgesteld, dat binnen 14 dagen de zaak bij de Eerste Kamer wel zou zijn beslist; mogt dit niet het geval zijn, dan zou ook hier de behandeling nog kunnen worden uitgesteld.

Na eenige verdere discussie is besloten de regeling van het belastingstelsel te behandelen over 14 dagen, tenzij de Eerste Kamer dan nog geene beslissing heeft genomen.

2) *Missive van het bestuur van het pensioenfonds voor de agenten van politie, geleidende de rekening van dat fonds over* 1854. – Zal rondgaan bij de leden.

3) *Ontwerp-besluit tot overschrijving van eene som van* *f* 533.33 op de post van de jaarwedde voor den opzigter der stads veenen, op de begrooting van 1855. — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

4) *Ontwerp-besluit tot overschrijving op de post voor onderwijs in de gymnastie* op de begrooting van 1855, ten bedrage van *f* 200. — Vastgesteld, onder goedkeuring van Ged. Staten.

5) *Ontwerp-overeenkomst met den schoolonderwijzer te Ter Apel*, wegens door hem gebruikte landen en zijn tractement. — Rondgaan bij de leden.

6) *Rekening en verantwoording van den rentmeester der stads-veenen en Ter Apel over* 1854. – Ter visie gelegd.

7) *Staat van de in* 1854 *ter algemeene secretarij en op het bureau van den burgerlijken stand ontvangene leges.* – Ter visie.

8) *Missive van den rentmeester der stadsveenen, magtiging verzoekende tot den publieken verkoop van topgras en naweide van gronden te Ter Apel.* — Goedgekeurd.

9) *Missive van denzelfden, magtiging verzoekende tot den publieken verkoop van op wortel staand koren te Stadskanaal*, van 2 kampen land, groot 1 bunder 42 roeden en 84 el. — Goedgekeurd.

10) *Adres van* G. H. JACOBS, *aangaande het onderhoud van de walbeschoeijing langs de oostzijde van zijne behuizing aan het diep bij Poelepoortenboog.* — De walbeschoeijing aldaar ter lengte van 20 el is in een zeer slechten staat en acht hij het wenschelijk, dat die door het gemeentebestuur vernieuwd en onderhouden worde, zullende hij alsdan geen aanspraak meer maken op het regt van vrijen opslag en daarvan althans afstand doen, met verzoek echter om dien grond niet aan anderen te verhuren. — Zal rondgaan bij de leden om later behandeld te worden.

11) *Voorstel van de plaatselijke schoolcommissie*, om voortaan *f* 1200 in plaats van *f* 1000 beschikbaar te stellen voor het beloonen van onderwijzers op de stads- en armenscholen. — Ter visie.

12) *Rapport omtrent het voorstel van den opperbrandmeester tot verandering der belooningen van de opzigters van de aanjagers*, bij monde van den heer GEERTSEMA. — De commissie deelt mede, dat zij na nadere mondelinge inlichting van den opperbrandmeester tot de overtuiging gekomen is, dat kundige en geschikte opzigters bij de aanjagers te hebben van groot gewigt is voor de gemeente, en dit de ingezetenen zal kunnen bevrijden van den last dat telkens bij brand de huizen der buren zullen moeten opengesteld worden, ten einde pompen en regenbakken voor het verkrijgen van water ledig te pompen; — dat de belooning van *f* 25 te gering is in verhouding tot de kundigheden die de opzigters moeten bezitten en de moeijelijkheden, die de vele daaraan verbondene werkzaamheden medebrengen; — dat het evenwel niet wenschelijk is, dat de belooning der opzigters bij de spuiten worde verminderd, daar het raadzaam is ook daar geschikte en kundige opzigters te behouden; — dat de vermeerdering van de belooning der opzigters tot *f* 50 slechts eene vermeerdering van uitgave van *f* 100 jaarlijks zoude bedragen, welke vermeerdering ruimschoots opgewogen wordt door het algemeen belang. De commissie stelt daarom voor, om, met behoud der tractementen van de opzigters bij de spuiten, artikel 32 van de instructie zoo te veranderen, dat de belooning van de opzigters bij de aanjagers zal bedragen *f* 50,00.

Daar dit rapport dadelijk in behandeling genomen wordt, geeft de heer SWAAGMAN de reden op waarom hij dit geteekend heeft, waardoor hij anders zoude kunnen schijnen met zich zelven in strijd te handelen. Zijn grond was deze, dat de opperbrandmeester zeer veel aan zijn voorstel hechtte en hij meende desen door eene weigering niet te moeten ontstemmen; hij achtte het beter niet met zijne meening tegen hem over te blijven staan. — Wordt besloten overeenkomstig de conclusie van het rapport.

13) *Missive van burg. en weth. van Wildervank*, geleidende afschrift van een raadsbesluit, houdende bedenkingen tegen de door het bestuur van Groningen verbonden voorwaarden aan de toegezegde subsidie voor den aanleg van een grindweg langs Stadskanaal, en *eene missive van de commissie, belast met de daarstelling van dien weg.*

Beide stukken geven de bezwaren op tegen de bij de voorwaarden opgelegde overname van het onderhoud der bruggen van dien weg voor rekening van het bestuur van den weg, het verleenen van vrijdom van tol voor den rentmeester en opzigter der stadsveenen en paarden van scheepsjagers en het maken van eene gruppel ter afscheiding.

De veencommissie, in wier handen deze stukken gesteld waren, adviseert om burg. en weth. te magtigen aan het gemeentebestuur te antwoorden, dat de raad, aangezien de weg is in het belang der provincie en in het bijzonder van de ingezetenen dier streek, waar hij zal aangelegd worden, zal afzien van de voorwaarde, dat de bruggen zullen moeten onderhouden worden door het bestuur van den weg, en ook niet zal staan op het maken van eene afscheidingsgruppel, maar onder nadere bepaling van de plaats waar de weg gelegd moet worden, en de voorwaarde omtrent den vrijdom van tol zoodanig wijzigt, dat geen tol zal worden geheven voor paarden van den stadsopzigter en paarden die schepen trekken met turf beladen het kanaal bevarende.

De voorzitter stelt eene dadelijke behandeling voor, omdat de zaak eenigen spoed vordert.

De heer QUINTUS doet opmerken, dat indien het verschil niet opgeheven wordt, er dan geen kans meer is, dat nog dit jaar eene subsidie van de provincie voor den weg zal kunnen worden bekomen.

Bij de langdurige beraadslaging, die hierop over deze zaak gevoerd werd en wel over het al of niet overdragen van het onderhoud der bruggen in den weg, staat de heer GEERTSEMA het gevoelen voor, dat het in het belang van Groningen is, dat men trachte door afkoop zich vrij te maken van het onderhoud van werken buiten de gemeente. Hij meent dat het misschien nu juist het geschikte oogenblik is om af te komen van het onderhoud van de klapbrug in dien weg en geeft in overweging met de ondernemers, ook in hun belang, in eene schikking daartoe te treden.

De heer SWAAGMAN komt op tegen de bewering in de voorgelezen missive dat door het overdragen van het onderhoud van de brug de gemeente in zooverre de toegezegde subsidie zoude verminderen. Integendeel gelooft hij, dat aan de ondernemers eene dienst wordt gedaan, dat hun behalve eene subsidie nog eene goed onderhouden brug wordt gegeven, die zij er anders nieuw hadden moeten maken.

De heer TRIP is van gevoelen, dat zoo niet alle drie bruggen, toch in allen gevalle het onderhoud van de brug die in het midden van den weg ligt, ten laste van het bestuur moet komen.

Ook de heer DOMMERING is voor de overdragt van het onderhoud van de brug, te meer daar deze door het vermeerderde verkeer meer te lijden zal hebben, de onderhoudskosten daardoor grooter zullen zijn en de voordeelen van den kunstweg getrokken zullen worden door de meer onmiddelijk aan dien weg gelegene gemeenten. — Het gevoelen omtrent het grootere onderhoud wegens het vermeerderd verkeer wordt ook door den heer GEERTSEMA gedeeld.

De heer VAN HOUTEN gelooft ook, dat het billijk is, dat het onderhoud van de brug worde overgenomen door het bestuur van den weg, die aanleiding zal geven, dat zwaardere lasten daarover zullen gaan en zoo doende het onderhoud van de brug bezwarender wordt.

De heer QUINTUS verdedigt het advies der veencommissie tegen de ingebragte bezwaren; hij toont de wijze aan, waarop men tot den aanleg van dien weg gekomen is, dat daarvoor zonder reserve 30 % dezerzijds is toegezegd en men die subsidie nu door het stellen der voorwaarde met zooveel zoude verminderen, als het onderhoud der brug bedraagt. Ook ziet hij geen voordeel in den afkoop van het onderhoud; want indien men daarover een accoord zoude willen aangaan, dan zou dat onderhoud stellig zoo hoog worden aangerekend bij de bepaling van de afkoopsom, dat de gemeente veel goedkooper zelve dat onderhoud zoude kunnen op zich nemen, daar het onderhoud zal kunnen geschieden met den afval van hout en materialen van de andere vele grootere werken aan het Stadskanaal.

De heer VAN ITTERSUM verdedigt ook het advies der veencommissie en gelooft, dat de ingebragte bezwaren ter sprake hadden moeten komen, toen deze zaak voor het eerst behandeld was; nu men eens 30 pCt. zonder voorwaarde toegezegd heeft, moet men niet daarop terugkomen door eene voorwaarde te stellen, waardoor die subsidie verminderd wordt. Men moet ook letten op het belang, dat de gemeente bij den aanleg van dien weg heeft en mag niet door het stellen van eene onaannemelijke voorwaarde de oorzaak zijn van eene vertraging of misschien geheel vervallen van den aanleg van den weg. De veencommissie heeft haar advies gesteld na de zaak rijpelijk gewikt en gewogen te hebben.

Ten slotte der beraadslagingen wordt door den heer TRIP een amendement voorgesteld om n.l. de voorwaarden zoo te wijzigen, dat de klapbrug die in den weg ligt, ten laste van de ondernemers komt.

Dit amendement wordt met 10 tegen 7 stemmen aangenomen. (*Voor* de heeren: *Meijer*, *Oudeman*, *v. Houten*, *Swaagman*, *Trip*, *de la Faille*, *Muller*, *v. Imhoff*, *Upmeijer* en *Geertsema*.)

Hierop wordt het aldus gewijzigd advies der veencommissie met algemeene stemmen aangenomen.

14) *Missive van de diaconie der Luthersche gemeente, geleidende de rekening dier diaconie over* 1853. – Zal rondgaan bij de leden.

15) *Mededeeling van burg. en weth.*, dat zij, overeenkomstig de hun door den raad verstrekte opdragt, onderzoek hebben gedaan naar de klagten over het geraas veroorzaakt bij de stoomfabrijk van de heeren SLOTEMAKER, LANTINGA en Co., en dat zij aan deze verboden hebben na den 1sten Aug. voort te gaan met de uitvoering der werken, waardoor dat geraas wordt veroorzaakt.

De voorzitter wenscht nog een paar punten met gesloten deuren te behandelen, weshalve deze worden gesloten.

Na heropening deelt de heer TRIP mede, dat gisteren onverwachts eene verzakking heeft plaats gehad in den muur van de beschoeijing buiten het Kleinepoortje, van de beer tot aan de Bontebrug, waarschijnlijk veroorzaakt door het voor drie jaren wegnemen der palen, die den muur vroeger steunden. — Dit ongeval vereischt onmiddelijke voorziening en de voorzitter stelt voor, om daarvan een bestek op te maken en het dagelijksch bestuur te magtigen, om tot de herstelling van dien muur zonder nadere autorisatie over te gaan. — Toegestaan.

De korte notulen worden gelezen en de zitting hierop gesloten.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

van een conducteur in zijne diligenceonderneming, zonder daarvan noch den naam, noch den ouderdom op te geven aan het gemeentebestuur te Groningen, alwaar een kantoor dier onderneming is gevestigd; 1 ter zake het gedurende den nacht met zijn schip het Reitdiep opvaren en daarmede op eene verboden plaats gaan liggen en het weigeren om hetzelve op bevel van den havenmeester te verhalen; 1 ter zake het niet opvegen der straat die bijlangs het schip tot werkzaamheden was gebruikt, en het weigeren om het schip te verhalen; 1 ter zake het weigeren om den kluiverboom van zijn schip met toebehooren te doen innemen; 1 ter zake het weigeren om de zware ankerketting, waarmede het schip aan den wal bevestigd was, door een touw te doen vervangen en om het schip te verhalen; 1 ter zake het weigeren om zijn schip te verhalen naar de plaats, hem daartoe door den havenmeester aangewezen; 1 ter zake het vervoeren van patrijzen in gesloten jagttijd, zonder door eene verklaring van oorsprong gedekt te zijn; 1 ter zake het vervaardigen of afleveren van een achtendeels botervat, hetwelk te min wijdte heeft over den buik en van ander dan Oostzeesch-kroon-klaphout is vervaardigd; 4 ter zake het in den winkel voorhanden hebben van maten en gewigten, welke met den vereischten herijk niet waren voorzien; 1 ter zake het lossen van een schietgeweer op de openbare straat; 2 ter zake het niet gesloten hebben der deuren hunner tapperijen, gedurende den tijd voor de openbare godsdienstoefening bestemd; 1 ter zake het houden van eene muzijkpartij in zijne tapperij, zonder vergunning; 1 ter zake het niet vervullen der nabuurpligten; 1 ter zake het vervoeren van personen door middel van zijn beurtschip.

Bovendien hebben 172 overtreders door het betalen der hoogste boete zich aan de regtsvervolging onttrokken, waarvan 69 ter zake het niet hebben doen reinigen der goot op den bepaalden tijd; 43 ter zake het vertoeven in tapperijen op verboden tijd; 12 ter zake het houden van bezoekers in hunne tapperijen na het bepaalde uur; 6 ter zake het innemen van eene andere plaats op de weekmarkt te Groningen, dan waartoe zij geregtigd waren; 5 ter zake het plaatsen van rekken met linnen op de openbare straat; 5 ter zake het niet gesloten hebben van vuilnisbakken; 3 ter zake het weigeren om aan de bevelen van den havenmeester te voldoen, ten opzigte van de door hem bepaalde volgorde bij het verlaten der haven met hunne schepen; 5 ter zake het gebruik maken der klinkerrijpen met kruiwagens of voertuigen; 1 ter zake het te hoog hebben doen leggen der klinkerrijp voorlangs zijne behuizing; 4 ter zake het laden van mest in zijn schip op eene daartoe niet bestemde plaats; 1 ter zake het werpen met steenen op de openbare straat; 4 ter zake het te koop aanbieden van boter na den 12den Mei ll., in vaten welke dit jaar niet waren geijkt; 8 ter zake het ijken van botervaten niet gemaakt overeenkomstig het daarop vigerende reglement; 1 ter zake het vervaardigen van een botervat van ander dan eiken Oostzeesch-krom-klaphout te zamen gesteld; 1 ter zake het vervaardigen van een botervat, hetwelk te min wijdte heeft over den buik; 1 ter zake het weigeren om aan de bevelen van den havenmeester te voldoen, om den kluiverboom van zijn schip met toebehooren te doen innemen; 1 ter zake het gedurende den nacht laten liggen van geloste goederen op den wal bij de haven; 1 ter zake het uitrijden van de Apoert te Groningen met een' bespannen wagen; 1 ter zake het zich ontlasten op eene openbare, daartoe niet bestemde plaats; 1 ter zake het werpen met sneeuwballen op de openbare straat; 1 ter zake het niet vervullen van nabuurpligten; 1 ter zake het rijden met een' ezel op de klinkerrijp; 4 ter zake het plaatsen van zerken tegen de stadsboomen, ter plaatse waar hun stadsgrond ten gebruike is afgestaan; 1 ter zake het plaatsen van mest op de openbare straat, zonder die ook dadelijk wederom te doen opruimen.

— De harddraverij te *Grootegast* gehouden van wege de wedw. M. G. VISSER, liep in de beste orde af. — Door heeren keurmeesters werden een twaalftal paarden tot dezen wedstrijd toegelaten, waarvan de rijders voor het aanzienlijk en talrijk opgekomen publiek toonden, dat ook aankomende harddravers met eere in de baan kunnen wedijveren om den prijs der overwinning. Twee beroemde rijders van onze provincie gaven bij dezen in een kampstrijd de schoonste proeven van hunne bedrevenheid in het besturen en leiden van hunne paarden, dat niet weinig het genoegen verhoogde. Een van deze, de pikeur H. LUURTS, die met den heer E. A. DE VRIES, van Doezum, het laatst in de baan was, had het genoegen dat hij aan den eigenaar van het door hem bereden paard, den heer K. HELLINGA, van Visvliet, den prijs kon doen uitreiken. Deze bestond in een zeer net en smaakvol bewerkt chaisgereide c. a., dat onder eene gepaste toespraak, bij monde van den heer mr. D. ROESSINGH, van Grootegast, aan den winner tot aller genoegen werd overhandigd. De avond werd verder vriendschappelijk, met bijzonder veel genoegen doorgebragt.

— Uit *Ter Apel* wordt ons geschreven, dat men daar tegenwoordig zeer geplaagd wordt door de bunz- of steenmarters, die in menigte rondzwerven tot schrik voor de hoenders, die zij van de eijeren berooven. De solders der kosterij en pastorij schijnen de verzamelplaats dezer dieren te zijn. Vijf zijn reeds gevangen of geschoten, en men hoopt verder zich van dit lastige gedierte te bevrijden.

— Op de dezer dagen gehoudene verkooping van kweldergras aan den *Dollard*, werd de prijs van dat product tot eene ongekende hoogte opgevoerd. De stukken (½ bunder), die vroeger verkocht werden voor 20 à 30 gulden, brengen heden dikwijls meer dan 90 gulden op. Wanneer men nu in aanmerking neemt, dat het voer stroo op den dorschvloer *f* 2,50 à *f* 3.00 moet opbrengen, terwijl het vroeger geene waarde had en meestal om niet werd weggegeven, dan verwondert het ons niet, dat nu vele menschen, die eene koe konden houden, die zullen moeten afschaffen. De oorzaak daarvan is hierin te zoeken, dat de landbouwer meer voordeel ziet in het verbouwen van koren dan van hooi, en alzoo met kwelder in de behoefte kan voorzien.

— Uit *Zwolle* wordt van den 2den, omtrent den noordelijken spoorweg, geschreven, dat door de heusche welwillendheid van heeren concessionarissen, aan verschillende belangstellenden volledige mededeelingen zijn gedaan omtrent den tegenwoordigen stand der onderneming, en hun daaruit overtuigend is gebleken, dat met de voorbereidende werkzaamheden steeds op eene solide wijze wordt voortgegaan, en het oogenblik weldra zal gekomen zijn om een begin te maken met de uitvoering dezer zoo nuttige zaak.

Kerknieuws.

— Bij de Herv. gemeente te Oudewater is met algemeene stemmen tot predikant beroepen *Alb. van Toorenenbergen*, te Hendrik-Ido-Ambacht.

(*Ingezonden.*)

Courantartikels—Schoolzaken.

„Wat levert onze tijd niet al courantengeschrijf op?" roept menigeen zuchtend uit, dank der gevierde openbaarheid, die geen relletje van den dag onbedekt en onopgemerkt of ongecommentarieerd laat! Ja wel courantengeschrijf, met en zonder naam, over personen en zaken, uit de hoogte en in de laagte, hoogdravend en plat, ophemelend en eerroovend en wat niet al meer ten goede en ten kwade! Het is een der weligste planten in ons drassig vaderland, waterachtig en sprilopschietend — natuurlijk zonder vrucht. In onze provincie tiert zij, als onkruid, met het meeste succes op het terrein der schoolwereld, die zich daardoor in schamele naaktheid vertoont, tot groote schade van de achting, die men den onderwijzerstand, en van de belangstelling, die men schoolzaken, vooral in deze streken, te regt pleegt toe te dragen. Dat courantengeschrijf dan over schoolbelangen (als die naam hiervoor niet te goed is) te pas en te onpas, is een verschijnsel geworden, dat men niet langer ignoreren kan of mag en dat de luchtroede schreeuwt. De Groninger Courant bevatte in haar vorig nommer N.B. weder 2 ingezonden stukken schoolliteratuur en had nog een 3de ter zijde gelegd, hetgeen toch waarlijk wat al te grof, ten minste te veel van het geduld der lezers gevergd is! *Woorden* schijnen ten onzent weinig meer te kosten of weinig waarde te bezitten! Maar is dat geschrijf en gewrijf een kwaal geworden, dan mag het geneesmiddel, de kritiek, niet achterblijven, ja, moet haar op de hielen volgen. Ten einde deze kuur te appliceren, zullen wij beginnen met het eerste der in de vorige Courant opgenomen stukken onder den titel van „Zangschool" kortelijk te monsteren en te ontleden. De inhoud en bedoeling van dit stuk is de aanbeveling van een door den onderwijzer SURINGA opgevat plan tot oprigting eener meisjes-zangschool. Dat de heer S. eene zangschool opent, (al bevreemdt 't ons dat hij dit voor meisjes uit den fatsoenlijken stand wil doen; want wat stand is onfatsoenlijk? en is er zulk een, zal die kunstmatig zingen willen leeren? gesteld eens dat die het wilde, zou het er niet beter om zijn?), dit zal niemand wraken; evenmin, dat de een of ander zich opwerpt om dat plan meer bekend te maken, al zou het door eene eenvoudige advertentie van den oprigter zelven veel gepaster kunnen geschieden. Maar wie zal het niet wraken, wanneer die bekendmaking, die aanbeveling op eene onwaardige, hoogst onbescheidene wijze geschiedt? Het is Goddank nog niet om 't even *hoe* de waren aan den man gebragt worden. Neem eens dat motto boven het stuk geplaatst: *In muzijk moeten wij tot de Godheid spreken;* is het niet bare onzin en voor redelijke verklaring onvatbaar? of zoo het geen onzin is, hoe wordt dan het plan van de heer S. aan de kaak gesteld, die alleen meisjes uit den „fatsoenlijken" stand tot de Godheid wil leeren spreken? Aan dit motto beantwoordt al het overige in dat opstel door de dwaze schoolvossigheid der uitdrukkingen, als daar zijn: „dat *bij* den heer S. het voornemen *bestaat* om eene zangschool te openen;" — dat dit plan „zijne vervulling moge vinden"; — dat ieder „de edele zangkunst deelachtig kan worden, mits (N.B.) een goed muzikaal gehoor bij hem aanwezig zij"; — dat het zingen „bij den nieuwen voorraad van onderrigtsstoffe" gewoonlijk op de scholen bijzaak is; — eindelijk dat de heer S. vroeger „bewijzen heeft gegeven van zijn *vermogen* om goede zangsters te vormen", — en dat hij „de begeerte ter bijwoning van dien cursus van een genoegzaam aantal meisjes moge vernemen" enz. Afgezien echter van al deze en dergelijke stijl- en taalverwardheden, die een man verraden, allezins onbevoegd om „fatsoenlijk" tot menschen te spreken, laat staan dan over eene kunst, waarin men „tot de Godheid moet spreken": willen wij kortelijk nagaan, *op welke wijze* hij het plan of het voordeel van den heer S. zoekt te bevorderen. Dit doet hij door niets meer of niets minder dan een zijdelingschen blaam te werpen op alle bestaande inrigtingen van onderwijs hier en elders. Er staat toch met ronde woorden te lezen: „Wij verheugen ons over dit voornemen, want wij weten hoe weinig goeds van dien aard hier ter stede bestaat; wel is waar wordt in vele scholen (naar wij vermeenen te mogen denken [hoe lief pedant gezegd!] in alle) door den onderwijzer of zijnen adsistent den kinderen geleerd te zingen; maar om goede zangers van die kinderen te maken, bestaat in de school geene gelegenheid." De school moet en mag ook geen zangers vormen, om, volgens een heilzaam beginsel, 't eene leervak niet boven het andere te releveren; maar wat meer is, de heer S. wil juist kinderen onderwijzen, die bijna aan de schooljaren ontwassen zijn, namelijk van 10—18 jaar. Waarom dus die gewone scholen er met de haren bijgesleurd? Om de nieuwe zangschool een schitterend *début* te bezorgen. Het schijnt wel of men tegenwoordig niemand weet te verheffen dan door een ander naast of tegenover hem te bekladden en of elk kwakzalversmiddel geoorloofd is om private belangen voor de smalle gemeente tot publieke belangen op te vijzelen. Verbeeld u eens, dat telkens als zich een schrijfmeester hier neerzette (en dat gebeurt toch ook nog al eens, hoewel de school goede schrijvers moet vormen), ons in de Couranten een brommende lof aan de eene of onedele blaam aan de andere zijde te wachten stond? Die stuitende ophef wordt in dit stuk ten top gevoerd door den uitroep: „dat *zoo ooit*, *dan nu* (!!) de gelegenheid zal bestaan, om theoretische en practische bekwaamheid in de edele zangkunst te verwerven"! En dat alles wordt over de vloer gehaald, puur en alleen omdat men aan het publiek te vertellen heeft, dat er éénsin de week (onze stijlist zegt „eenmaal 'sweeks" en noemt dat een „leercursus") vrijdag's avonds van 8—10 zangles zal gegeven worden door den onderwijzer SURINGA! Wij eindigen hier, met de bekentenis dat wij ons bij dit stuk langer dan 't verdiende opgehouden hebben, maar het was ons om een eerste voorbeeld te doen, dat wij bij gelegenheid en „bij nieuwen voorraad van stoffe" door meer andere zullen laten volgen, waarbij 't ons eeniglijk te doen zal zijn, om misbruiken, die de goede zaak verdacht of belagchelijk maken, te bestrijden.

Op den 28sten Junij had er te Oldehove, bij den kastelein FOLKERS, eene hardrijderij met paarden onder den man plaats. Zeven paarden, op een na alle uit de gemeente Oldehove, hadden zich aangegeven, welke allen ten genoegen der keurmeesters uitvielen. Al zeer spoedig liet het zich aanzien dat het paard van den ondergeteekende veel kans maakte op den prijs. Dit bragt sommigen ('t was duidelijk merkbaar) uit Oldehove in eene treurige stemming en verwekte bij enkelen zelfs afgunst en nijd. *Die kinderachtige Oldehovers!!* Spoedig werden alle ongeoorloofde middelen aangewend, om mij den prijs te ontfutselen. Zoo werd o.a. door de keurmeesters oogluikend toegelaten, dat op het paard van den *aanzienlijken, met geld gezegenden boer* GROMMES uit Oldehove, verwisseling van pikeurs plaats had, iets dat volstrekt niet mogt geschieden. — Was GROMMES, even als ik, een vreemdeling in Jeruzalem geweest, het ware gewis niet toegelaten. Maar nu vraagt de ondergeteekende aan ieder wien het hart op de regte plaats zit, of zulke knoeijerijen niet uiterst laakbaar zijn, en of zulks eerbaar is voor de *keurmeesters* van Oldehove? De prijs komt toch in waarheid *mij* toe, en nog is hij mij niet ter hand gesteld. Hoe schandelijk! Ongelukkig Oldehove (alwaar sommigen onder den plak van eenen enkelen boer schijnen te zitten en zich slaafs naar *zijne* grillen moeten schikken), spiegelt u aan andere gemeenten en kiest nimmer weder op uwe harddraverijen personen tot keurmeesters, welke (de besten niet meêgerekend) afhankelijk zijn van een' boer!

NIEKERK, 7 Julij 1855. H. P. HEUKERS, *Pelmolenaar.*

Correspondentie.

S. vraagt, hoe 't mogelijk is, dat de provinciale staten geen voortgang maken met het vervolgen van de slijters van dranken, tegen wie bij herhaling processen-verbaal zijn opgemaakt, wegens het niet voldoen van de gemeente-opcenten, of zoo de bekeurden in hun regt zijn, waarom dan geen spoed gemaakt wordt met eene herziening der wet.

— A. Z. vraagt, waaraan het is toe te schrijven, dat de Hollandsche Post bijna geregeld één uur te laat arriveert, en of van wege de postdirectiën wel de hand wordt gehouden aan de daaromtrent bestaande verordeningen.

— Het berigt uit *Winschoten* is een te oude kost. Wij dringen er op aan, ons het meldenswaardige immer zoo spoedig doenlijk te willen opgeven. Dit zij onzen correspondenten in 't algemeen aanbevolen.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 7 Julij.

In de gisteren avond gehoudene zitting van het Lagerhuis heeft lord *Russell* op eene gedane vraag van den heer *Gibson* geantwoord, dat hij als gevolmagtigde van Engeland de voorstellen van Oostenrijk had goedgekeurd en dat hij, minister, bij het verlaten van Weenen nog een dadelijk afbreken van de vredesonderhandelingen had verhinderd. Hij ontkent de identiteit van die voorstellen met die, welke door Rusland waren gedaan.

De inlichting van lord *Russell* heeft groote sensatie verwekt.

PARIJS, 7 Julij

Behalve het wetsontwerp omtrent de leening, is door het wetgevend ligchaam gisteren ook nog dat omtrent de ligting van 140,000 man, beide met algemeene stemmen aangenomen. — Voorts is een nieuw wetsontwerp ingekomen, tot waarborg eener Turksche geldleening van 125 millioen francs.

De Keizer heeft aan eene commissie uit het wetgevend ligchaam, die hem de aangenomene wetsontwerpen kwam aanbieden, geantwoord: „Ik houd mij volkomen overtuigd, dat wij, door vaderlandslievende gevoelens bezield, de gevaren zullen te boven komen en een' eervollen vrede erlangen."

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, heden, 7 Julij.

				Slotkoers.
NEDERLAND	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	68.
Dito	Dito	„ 3	„	74¼.
Dito	Dito	„ 4	„	93⅜.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5	„	61½.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	72¾.
Dito	Dito 1854	„ 5	„	72¼.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	31⅜.
Dito	Nation. Metall	„ 5	„	65¼.
SPANJE	Onbep. St.	„ 1¼	„	18½.
Dito	Binnenl	„ 3	„	29¼.
PORTUGAL		„ 3	„	40½.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	103¾.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	102.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	78⅜.

LONDEN, heden, 7 Julij. Consols 90⅛.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 3 Julij, kapit. *Kramer* Vier Gezusters en *Braamhorst* Gesiena Lammegiena, beide v. Hamburg; den 4den *Mooi* de Vrouw, v. Stockholm; *Visser* Zaanstroom, van Randers; den 5den *van der Werp* Christina Wobbegina, v. Faaborg; *Bosker* Ettina, v. Praestoe; *Bontekoe* Vr. Geertruida, v. Nakskov. — Te Texel den 4 Julij, *Oostereink* Pieter, v. Dantzig; den 5den *Scherpbier* Eisje, v. Memel. — In het Vlie den 3 Julij, *Munneke* Baudina, v. Newcastle; *Sap* Emma Maria, v. Dantzig; *Menkema* Vriendschap, v. Osterriseer. — Te Helvoet den 4 Julij, *van Vliet* Courier, v. Stockholm; *Staal* Vr. Clara, v. Newcastle; *Harms* Prinses Charlotte, v. Banjoewangie. — Te Brouwershaven den 4 Julij, *van der Tak* Sara Lydia, v. Batavia; *de Vries*, voor wijlen *Schaap*, Amboina, v. Banjoewangie. — Te Sydney den 20 Maart, *Wijnmalen* Clio, v. Amst. — Te Geelong den 27 Maart, *de Boer* Dionysia Catharina, v. Liverpool. — Te Samarang den 4 Mei, *Vermey* Twee Gebroeders, v. Batavia. — Te St. Helena den 6 Mei, *Pott* Vertrouwen, v. Batavia n. Rott., heeft den 14den de reis voortgezet; den 14den *Bondix* Quatre-Bras, den 15den *van Wijk* Maria, v. Banjoewangie en *Mos* Oost-Indien, v. Batavia, alle drie n. Amst.; *Hulshof* Catharina Maria, v. Akyab n. Rott.; den 20sten *de Haan* Dina, v. Banjoew. n. Dordrecht; den 21sten *Hoek* Batavier, v. Moulmein n. Rott., hebben allen de reis voortgezet. — Te Salonica den 19 Junij, *Molema* Paulus, v. Amst. — Te Livorno den 27 Junij, *Teensma* Petersburg Paket, v. Genua. — Te Gibraltar den 18 Junij, *van der Gouw* Maria Johanna en den 25sten *Mannekes* Dankbaarheid, beide v. Vlaardingen. — Te Seville den 12 Junij, *Wieringa* Ommelanden, v. Hamburg; den 23sten *Lodewijks* Alberdina, v. Malta. — Te Londen den 3 Julij, *Visser* de Hoop, van Workum. — Bij Swanage den 30 Junij, *Dijkema* Burgem. Hoffmann, v. Rott. n. Batavia. — Te Plymouth den 2 Julij, *Mulder* Marchina Catharina, v. Requejada. — Te Cardiff den 2 Julij, *van Santen* Concordia, v. Dantzig. — Te Liverpool den 1 Julij, *Klein* Alida Margaretha, v. Requejada. — Te North Shields den 2 Julij, *Bieze* Vriendschap, *Pinksterboer* Gesina en *Upmeijer* Alberdina, alle 3 v. Amst.; *de Boer* Twee Gebroeders en *de Groot Bakker* Katharina, beide v. Harlingen; *Olthof* Catharina, *Panjer* Gesina, *Gruppelaar* Niessina, *Drewes* Hendrika en *Atzema* Eelbrandina, alle 5 v. Kampen; *Jonker* Annechiena, *van Rijn* Jantina Gesina en *Hoetjer* Anna, alle 3 v. Groningen; *Pluim* Stad Almelo, v. Zwolle; *Sikkema* Zeemeeuw, v. Delfzijl; *Nieman* Anna Margaretha, *Schuring* Antje Schuring, *Ploeg* Vertrouwen, *Hischmöller* Nieuwe Rott. Gaz-Fabriek, *Schultz* Johanna Gesina, *Mulder* Geertruida Lammechiena en *Scholtens* Grietje, alle 7 v. Rott.; *Nieboer* Hendrika, *Everts* Gesina Catharina, *Blouw* Annechiena, ... Gesina en *Willinga* Catharina, alle 5 v. Schiedam; *Freij* Annegiena en *Zuiderveen* Eensgezindheid, beide v. Dordrecht; *Woudstra* 4 Gebroeders, v. de Lemmer. — Te Sunderland den 30 Junij, *Harding* Alida, v. Rott. — Te Harlepool den 30 Junij, *Dijk* Maria, v. Rott.; *Nieveen* Jacoba Catharina, v. Schiedam; den 1 Julij *Banting* Gesina, v. Rott.; *Joosten* Hendrika Bouwina, *Drent* Morgenster, *Waterborg* Klasina en *Tunteler* Christina, alle 4 v. Schiedam; den 2den .... Gesina en *de Jonge* Jantina, beide v. Amst. — Te Lynn den 2 Julij, *Mulder* Feika Jantina, v. Tonningen. — Te Harwich den 2 Julij, *Timmer* Magdalena Johanna, v. Groningen. — Te Hamburg den 4 Julij, *Puister* Vr. Maria, v. Amst. — Te Kiel den 3 Julij, *Kramer* Anna Christina, v. Rostock. — Te Marstrand den 23 Junij, *Stomp* Antje Jansen, v. .... — Te Dantzig den 30 Junij, *Douwes* Aquarius, v. Liverpool; den 1 Julij *de Jonge* Frouwina Elisabeth, v. Grangemouth.

Binnengekomen in de Groote Belt den 29 Junij, kapit. *Pronk* Henderika Gezina, v. Amsterdam n. Nijborg. — Te Holtenau den 1 Julij, *Prins* Roelina, v. Nexöe n. Dordt. — Te Rendsburg den 30 Junij, *de Jong* Cath. Cornelia, v. Sunderland n. Rostock; *Zeegers* Catharina, v. Skielsklör n. Holland; den 1 Julij, *de Jonge* Margaretha Meijering, v. Amersfoort n. Koppenhage; den 2den *Albers* Hosianna, v. Rostock n. Amsterdam; *Keun* Elsina Jeltina, v. Hartlepool n. Sleeswijk. — Te Tonningen den 29 Junij, *Mulder* Hiskea, v. Hamburg n. Neustadt; *van Dijk* Eva Henderika, v. Leeuwarden n. Malmö; den 30sten *Leuning* Baltruida Baltruida, v. Zwolle n. de Oostzee; *Meppen* Wubbina Venema, v. Amsterdam n. Nijborg.

Binnengekomen te Texel den 5 Julij, kapit. *Duintjer* Catharina, *Visser* Johanna Petronella en *Mandema* Sunia Gesiena, alle 3 van Koningsb.; *Hitman* Twee Gebroeders, v. Dantzig. — In het Vlie den 4 Julij, *Bosker* Ettiena, v. Praeto. — Te Helvoet den 5 Julij, *ter Huizen Kuijper* Lauwerzee, v. Nickerie; *Mooi* Renske, v. Stockholm; *Lukens* Gesina Johanna, v. Memel; *Kemper* Catharina, van Aarhuus. — Te Vlissingen den 4 Julij, *Pruim* Dageraad, v. Skjeisjor. — Te Londen den 4 Julij, *Vos* Betje Pronk en *Timmer* Magdalena Johanna, beide v. Londen. — Bij Wight den 3 Julij, *Muller* de Zwarte Zwaan, *Muntendam* Cornelia Machtilda en *Boursse Wils* Guurtje en Maria, alle 3 v. Rott. n. Batavia. — Te Warkworth den 1 Julij, *Hazewinkel* Meika, v. Rott. — Te Dundee den 2 Julij, *Roosjes* Maria Beerte, v. Amst. — Te Bristol den 2 Julij, *Kooima* Twee Gebroeders, v. Livorno. — Te Konstantinopel den 21 Junij, *Engelsman* Dina Marchina, v. Corfu; *Homveld* Geertruida en *Wildeboer* Felicitas, beide v. Amst.; *Bakker* Catharina en *Roelfsema* Alphard, beide v. Galatz n. Falmouth.

Vertrokken van Amsterdam den 3 Julij, kapit. *Wijkmeijer* Joh. Hermanus, n. Livorno; *Bolmeijer* Uit Vriendschap, n. Groningen; *Bartels* Gesiena, op avontuur; den 4den *Kremer* Goede Verwachting, n. Dantzig; *Meijer* Wilhelmina, n. Leer; *de Boer* Zwaantina Hendrika, n. Koningsbergen; *Suk* de Welvaart, n. Varel; *Priebes* Maria, op avontuur. — Van Texel den 4 Julij, *de Vries* Activo, n. Havana; *Cupido* Mina, n. Genua. — Uit het Vlie den 3 Julij, *Fenenga* Agatha, n. Frederikstad; *Kolle* Jeanne Marie, op avont. — Van Helvoet den 4 Julij *Goedknecht* Zouthandel, n. Gibraltar. — Van Maassluis den 4 Julij, *Olthof* Abeldina, n. Newcastle; *Plokker* Anna, n. Dantzig. — Van Sydney den 27 Maart, *Zomerdijk qq.* Snelheid, n. Calcutta; den 1 April *Mulder* Robertus Hendricus, n. Batavia. — Van Soerabaya den 30 April *Bakker* Henriette Maria, n. Probolingo. — Van Havana den 10 Junij, *Schaafsma* Antje, n. Amst. — Van Marseille den 30 Junij *Jonker* Zwaanette, naar Hamburg. — Van Seville den 30 Mei, *de Jongh* Dina Immechiena, n. Londen; den 1 Junij *Mooi* Geertje, n. Falmouth. — Van Cardiff den 30 Junij, *Flens* Johanna Geertruida, n. Rio de Janeiro. — Van Hamburg den 4 Julij, *Schuring* Catharina, n. Burg. — Van Dantzig den 29 Junij, *Zoutman* Geertruida, n. Amst. — Van Pillau den 30 Junij, *Bus* Hilkea Johanna, n. Amst.; *Nepperus* Elisabeth, n. Zaandam; *Roelfsema* Roelfina Gesina, n. Antwerpen; den 1 Julij *de Jonge* Hendrika, n. Londen.

Vertrokken van Tonningen den 27 Junij, kapit. *v. d. Werp* Christina Wobbegina, v. Faaborg n. Rotterdam; *Gerritsma* Jonge Gerrit, v. Cimbritshaven n. Antwerpen; den 28sten *Folkers* Weldaad, v. Dantzig n. Weser; den 29sten *Feiken* Alida Adriana, v. Ystad, *Duit* Fennegina en den 30sten *Pronk* Gesina, beide v. Cimbritshaven en *v. d. Laan* Jantina Reinderdina, v. Nestved, alle 4 n. Antwerpen.

Vertrokken uit het Vlie den 4 Julij, kapit. *Legger* Geertina, n. Rugenwalde. — Van Bayonne den 1 Julij, *de Groot* Sieka, naar Hamburg. — Van Newport den 2 Julij, *Hendriks* Sophia Elisab., n. St. Thomas.

Zeilklaar te Charleston den 14 Junij, kapit. *Huisman* Maria Margaretha, n. Amsterdam. — Te Savanah den 13 Junij, *Hansens* de Hoop, n. Amsterdam.

In lading te Venetië den 25 Junij, kapit. *Panjer* Heilina, n. Antwerpen; *Pot* Anna Arendina, n. Londen.

ZOUTKAMP, 6 Julij. Binnengekomen den 4 Julij, kapit. *Gruppelaar* Zwaantina, van Osterrisöer; den 6den *Kuperus* Alida, van Oudsoen.

Vertrokken den 5 Julij, kapit. *Schaaf* Jacoba Johanna, n. Hull.

AMSTERDAM, 4 Julij. Het schip Passaroeang, kapit. *C. C. B. Fullbrun*, van Banjoewangie herwaarts gedestineerd, is volgens brief van den kapitein, in dato Simonsbaai den 2den Mei, den 30sten April aldaar lek binnengeloopen, moest lossen om te repareeren; overigens was aan boord alles wel.

— Volgens brief van kapit. *C. Tjebbes*, voerende het ijzeren clipperschip Amsterdam, den 29sten April van Deal naar Port Philip vertrokken, in dato den 19den Mei, bevond hij zich toen op 5° 8′ N. Breedte en 25° 20′ W. Lengte, hebbende toen 20 dagen reis, na in 5 etmalen van Lizard Madera gepasseerd te zijn; het schip voldeed in alle opzigten en was aan boord alles wel.

RANGOON, 4 Mei. Het schip Elisabeth Johanna, kapit. *J. A. Ballot*, van hier naar Engeland vertrokken, is den 26sten April op Hastings Shoal gestrand, doch heeft, na met den vloed in vlot water gekomen te zijn, de reis voortgezet.

LONDEN, 2 Julij. Het schip Triton, kapit. *H. Olie*, van Amsterdam naar Batavia, is den 30sten Junij bij Dungeness gepraaid, na in aanzeiling te zijn geweest met de Fransche stoomboot Paris et Londres, die dien ten gevolge kort daarna gezonken was. Een gedeelte van de equipage was op de Triton overgegaan.

FALMOUTH, 1 Julij. Het schip Elisa Susanna, kapit. *J. Kuyt*, van Rotterdam naar Kaap Verd en Calcutta, den 27sten Junij alhier binnengeloopen, heeft schade bekomen en is heden naar Rotterdam teruggekeerd om te repareren.

PENZANCE, 2 Julij. Het schip de Vrede, kapit. *Potjewijd*, van New-Castle met steenkolen naar Sevilie, is 12 mijlen van Mounts Baai gezonken, doch het volk gered en alhier aangebragt.

ELSENEUR, 1 Julij. Het schip Sirius, kapit. *Muller*, van Faaborg naar Schiedam, is alhier met overgeworpen lading en schade aan zeilen binnengeloopen, doch heeft, na gerepareerd te hebben, gisteren de reis voortgezet.

Gepraaid den 26 April, op 33° Z. Br., 32° O. L., Maria Elisabeth, kapit. *K. J. Jonker*, v. Akyab n. Falmouth.

Den 28 April, op 35° 29′ Z. Br., 18° 2′ O. L., Catharina Maria, kapit. *C. D. Hulshof*, v. Akyab n. Rotterdam.

Den 1 Julij, op de hoogte van Zandvoort, Amazone, kapit. *J. Abbink*, v. Hartlepool n. Havana, aan boord was alles wel.

Den 13 Junij, op ...., de Amstel, kapit. *W. van Duin*, v. Amsterdam n. Konstantinopel.

Den 15 Junij, op 42° 20′ N. Br., 11° 30′ W. L., Vier Gebroeders, kapit. *C. Vonk*, v. Rotterdam n. Batavia.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

1 Julij. Menses, Jufvrouw Marie, v. Stettin n. Newc., m. tarwe.
Regtdoorzee, Dina Elisab., v. Koningsb. n. Holl., m. lijnz.
Kok, Newa, v. Dantzig n. Harlingen, m. hout.

De Wind den 1 Julij, W., N.N.W.; den 2den N.W.

SCHEEPSVRACHTEN.

DANTZIG, 2 Julij. De vrachten zijn wederom gedaald. Naar Amsterdam *f* 25 p. last rogge, *f* 20½ p. last hout, Hartlepool 3 sh. 3 d., Newcastle 3 sh. 6 d. p. qr. tarwe, Grimsby 16 sh. 6 à 9 d.

STETTIN, 2 Julij. Naar Amsterdam *f* 20 à *f* 21 voor rogge, *f* 21 à *f* 22 voor tarwe.

KONINGSBERGEN, 1 Julij. Schepen zijn hier in overvloed; vrachten spaarzaam en teruggaande; naar Amsterdam *f* 26 p. last

tarwe, f 22 p. last rogge, de Maas f 23 p. last zaad en f 24 p. last tarwe, Groningen f 26 p. last tarwe, f 21½ p. last rogge, Antwerpen f 24 en f 25 p. last lijnzaad.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Julij.*

TARWE.	Veen 66 ℔ f 7,85	Zw. Voer 36 ℔ f 3,75
Oude 70 ℔ f	GERST.	» 38 » » 3,95
N. Oml. 68 » » 12 65	Winter 54 ℔ f 5,75	» 40 » » 4,15
» 70 » » 13 35	» 56 » » 6,15	» 42 » » 4,35
» 72 » » 14,15	» 58 » » 6,55	» 44 » » 4,55
» Old. 70 » » 13,15	Zomer 54 » »	BOONEN
» » 72 » » 13,85	» 56 » »	Paardeb. f 8,25,50
» » 74 » » 14,65	Knobbe 60 » » 6,25	Gr.Erwt. f a f
» » » »	» 62 » » 6,55	Graauwe f a f
ROGGE.	HAVER.	ZADEN, ENZ.
Inl. 64 ℔ f 9,20	Dikke 36 ℔ f 3,85	Old.Koolz. f
» 66 » » 9,60	» 38 » » 4,10	Oml. f
» 68 » » 10.00	» 40 » » 4,30	Oostv.dito f
» 70 » » 10,40	» 42 » » 4,50	Zomerzaad f
BOEKWEIT.	» 44 » » 4,70	G. Mosterdz. f
Gr. Zd. 64 ℔ f 7 75	» 46 » » 4,90	Lijnzaad
» » 66 » » 8.15	» 48 » » 5,10	Dederzaad f
» » 68 » » 8,55	» 50 » » 5,30	Gr. Grt. f 10,25,50
Zw. Zand 64 » » 7 55	Witte Voer 36 » » 3,90	Par. 100 N. ℔ f 14
» » 66 » » 7 95	» 38 » » 4,10	f 14,25,50,75
Veen 64 » » 7,45	» 40 » » 4 30	Raapolie p.v. f 53.

Tarwe bij vorige prijzen, met geringen handel. — Rogge prijshoudend. — Boekweit bijna zonder koopers, en tot iets lagere prijzen nog moeijelijk te plaatsen. — Gerst vond mede tot iets lagere prijzen nog weinig kooplust. — Puike Dikke Haver vond tot vorige prijzen koopers; bijsoorten slap; Voer-Haver als voren; Zwarte wel zoo aangenaam. — Boonen in een doen. — Gort bijna niet in omgegaan.

LEEUWARDEN, 6 *Julij.* De aanvoer van en de handel in alle graansoorten was heden gering en meest voor consumtie werden ongeveer vorige prijzen bedongen. — Tarwe: puike f 14,40,50 tot f 15; knappe f 13,40,70 en Roode f 14,50,75. — Rogge N. Inlandsche f 10, f 10,20,40. — Boekweit bij gerijven: Vries. Zand f 8,15,35 en Veen f 8,45. — Winter-Gerst: puike f 6,45,65; dito f 6,30,40,65; ligtere voersoorten f 5,25,75 naar kwaliteit. — Haver als voren met minder vraag; fijne f 4,60 tot f 5,25; ordinaire voer f 4,10,20. — Zaden zonder handel.

AMSTERDAM, 6 *Julij.* Tarwe en Rogge alleen bij gerijven als voren; verkocht: 127, 128 ℔ b. Pools. Tarwe f 495, f 500; 127 ℔ mind. dito f 485; 134 ℔ Kubanka f 485. — Rogge: 119 ℔ Inl. f 310; 122 ℔ Pruis. f 330; 123 ℔ Pommer f 317. — Gerst iets lager; 110 ℔ Deens. f 210. — Van Boekweit verkocht, 123 ℔ Amersf. f 282.

Koolzaad ½ p. vl. hooger; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 90 p. vl. — Voor Lijnzaad was tot f 5 a f 10 hooger goede vraag voor olieslagerij en buitenl. verzending; 107, 108 ℔ Egypt. f 435; 107 ℔ Catania f 450; in veiling: 104 a 106 ℔ Koningsb. f 12⅛, ¼ per mud. — Raapolie dadelijk en op levering iets aangenamer; op 6/w. f 55,75; vlieg. f 54 a f 54,25; Sept. f 52,75; Oct. en Nov. f 52,50; Dec. f 52 25 a 50. — Lijnolie iets williger; op 6/w. f 42,25; vlieg. f 41; Sept. f 42; Oct. f 42,50 a 75; Nov. f 42,75 a f 43; Dec. f 43 a f 43,25. — Hennepolie op 6/w. f 45,75; vlieg. f 44,50.

LONDEN, 4 *Julij.* De aanvoer van alle graansoorten is tot dusver niet groot geweest in deze week. De markt was echter heden niet druk bezocht en voor het verkochte werden de volle prijzen van eergisteren bedongen.

Van den 6den. Granen met weinig aanvoer tamelijk begeerd; Tarwe 1 a 2 sh. hooger.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Julij.* De prijs der Boter was heden: 1ste soort f 34 a f 35, tweede soort f 32½.

LONDEN, 3 *Julij.* De handel is kalm en met goede vraag. Iersche Boter stijgend in prijs

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Julij.* Geen rundvee aangevoerd, kalveren in tamelijke menigte ter markt en willig in verkoop. Schapen en lammeren weinig aan, prijzen iets hooger. Varkens veel ter markt; maar door den aanhoudenden regen was er zeer weinig verkoop, prijzen als voren.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, 6 *Julij*

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. 62 7/16, 63, 62⅞; Dito Dito 3 pCt. 74⅝, 75, 74⅝; Dito Dito 4 pCt. 93 1/16, 93⅛; Amortisatie-Syndicaat 3½ pCt. 90; Handelmaatsch. 4½ pCt. 127½; Maatsch. v. Weldadigh. 4 pCt. 79½. — SPANJE, Onbep. St. 1¼ pCt. 18 5/16, 18 5/8; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 30, 30 3/16. 30 — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 40⅝, 40 3/16.

RUSLAND. Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 103¼, 103⅜, 103⅜; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 101⅞; Cert. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 84; Dito 4½ pCt. 88⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 78⅝, 78 11/16; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 78; Cert. v. Assign. 6 pCt. 60⅜. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 61¼, 61⅛; Dito Nationale 5 pCt. 65⅞, 66, 65¾; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 31 5/16. 31⅛; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 31 3/16, 31⅛; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. 72⅝, 72 11/16, 72 9/16; Fransch Oostenr. Spoorweg f 132; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 f 252, f 253, f 252½; Pruiss. Loten 1854 f 212; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100⅝; Braz. 5 pCt. 98⅜; Dito 4½ pCt. 92⅜; Mexik. 21, 1/8, 21; Dito Onb. 21; Gren. 2⅝ pCt. 17⅛, ¼; Dito Onb. 17⅛, ¼; Dito Uitgest. 6 13/16, 15/16; Venez. Uitg. 11.

Van Holl. fondsen vertoonden zich voor binnenl. rekening eenige verkoopers in Integralen en 3 pCts., waardoor de prijzen derzelve meer gedrukt waren. — Van vreemde effecten waren de meeste soorten van Russische, bij eenige affaire, iets aangenamer. — Ook Oostenr. waren iets vaster, bij geanimeerden omzet. — Spaansche meer aangeboden. — Overigens leverde de markt niets belangrijks op. 5 pCts. N. Russen, bij *Stieglitz* 82.

Koers van het Geld: Beleening 3; Prolong. 3; Disconto 3 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 62⅞; Spaansche 1¼ pCt. 18 3/16 a ¼; Binnenl. 3 pCt. 30; Metall. 5 pCt. 61¼.

ADVERTENTIEN.

NEÊRLANDS HEIL.

In de Vergadering van deze KIES-VEREENIGING van heden avond zijn tot KANDIDATEN voor de vervulling van de opengevallen plaatsen in den RAAD dezer Gemeente, door de gewone aftreding, verkozen de Heeren (alphabetisch gesteld):

D. VAN HOUTEN.
J. W. C. Baron **VAN ITTERSUM.**
Mr. **L. B. LOHMAN.**
J. MEIJER.
Mr. **A. MODDERMAN.**
Mr. **R. Y. MULLER.**
Mr. **A. OUDEMAN**
Jhr. Mr. **H. J. TRIP.**

GRONINGEN, 6 Julij 1855.

Namens het Bestuur:
B. J. SCHIERBEEK,
L. Secretaris.

HET GRONINGER

HARMONIE - GEZELSCHAP,

onder bescherming van Z. M. onzen geëerbiedigden KONING, zal, op **DONDERDAG den 12den Julij 1855** een **CONCERT** geven in deszelfs gewoon ZOMERLOKAAL, onder directie van den Muzijkdirecteur van bovengenoemd Gezelschap, den Heer **TH. WINTER.**

Entrée voor een' Heer met Dames 99 Cents. — Aanvang des avonds te 7 uur.

BEWIJZEN van TOEGANG zijn te bekomen op WOENSDAG den 11den en DONDERDAG den 12den Julij tot des avonds 5 uur, in het CONCERTHUIS, Poelestraat.

Namens de Directie:
W. R. TIDDENS,
Secretaris.

*** De **BIBLIOTHECARIS** van het *NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP*, Afdeel. *Groningen*, herinnert de Ingezetenen dezer Stad en Provincie, dat bij de Boekverkoopers **C. F. MEIJER**, aan Der-Akerkhof alhier; **S. JOUSTRA**, te *Hoogezand*, en **T. VAN HALTEREN**, te *Wildervank*, op franko aanvrage, tegen kontante betaling, volgens daar aanwezige Prijslijsten te bekomen zijn:

BIJBELS EN TESTAMENTEN,

waaronder ook van **LUTHER**, ingerigt overeenkomstig de thans gebruikelijke Taal en Spelling, en gedrukt voor rekening van het *Nederlandsch Bijbelgenootschap.*

GRONINGEN, 7 Julij 1855.

De Bibliothecaris voornoemd:
W. GERHARDS.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

J. D. HOEN, van *Hoogezand*,
met
J. MULDER.

WINSCHOTEN, 4 Julij 1855.

*** Getrouwd:

JAN ELTJES UNIKEN
met
SWANETTA GERHARDINA DIDDENS.

OUDE SCHANS, 5 Julij 1855.

*** ZUIDBROEK, 4 Julij 1855. Bevallen van eene DOCHTER M. H. BURINGH, geliefde Echtgenoot van

C. J. GEERTSEMA.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe C. M. VAN IDDEKINGE, geliefde Echtgenoot van

Jhr. Mr. **J. W. J. DE MAREES VAN SWINDEREN.**

GRONINGEN, 6 Julij 1855.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 83 jaren, JANTJEN FORSTEN, Wed. G. SJABBENS.

GRONINGEN, 3 Julij 1855.

Namens de Familie:
H. J. VAN DER WOUDE.

*** Heden trof mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen de gevoeligste slag mijns levens, daar het der Voorzienigheid behaagde, na een lang maar smartvol lijden, zacht en kalm op te eischen mijne hartelijk geliefde Echtgenoot WOPKJE TOMAS VAN KAMMEN, in den ouderdom van 52 jaren en 5 maanden, na eene genoegelijke echtvereeniging van 32 jaren.

Die de Overledene van nabij gekend hebben, zullen beseffen, wat ik en mijne Kinderen en verdere Betrekkingen in haar verlies. — Groot en onherstelbaar is mijn gemis, maar de gedachte alleen, dat het de wil Gods was, zal mij eenigzins tot troost verstrekken.

GRONINGEN, 6 Julij 1855.

J. P. HOEKSTRA,
Boterkoopman.

*** **H. NIJGH**, te *Rotterdam*, heeft uitgegeven en *alom* verzonden:

LODEWIJK XVII,

de laatste en wettige Koning van Frankrijk, en

de Zeeuwsche Eenden

(CANARDS),

uitgebroeid door de Redactie van het **Album van Buitenlandsche Lettervruchten**, en den Kop ingedrukt door Mr. **Gruau de la Barre.**

Prijs 50 Cents.

POSTKANTOOR TE GRONINGEN.

Te beginnen op **Donderdag den 12den dezer**, worden de **BRIEVENBUSSEN** aan de **Haven** en bij het **Kleinepoortje** dagelijks geligt als volgt: des **morgens** om **half negen**, des **avonds** om **vijf**, om **half acht** en om **negen uur.**

In de ligting der Bus op het POSTKANTOOR komt geene verandering.

De Directeur van het Postkantoor:
VAN ITTERSUM.

DE AANDEELHOUDERS

IN DE IN AANBOUW ZIJNDE

Societeitslokalen

in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, worden verwittigd, dat de 3de **STORTING**, ten bedrage van **f 100** per **aandeel**, zal worden opgevorderd van af **den 16den dezer.**

GRONINGEN, 7 Julij 1855.

Namens de Commissarissen:
A. R. SORMANI,
Penningmeester.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 10den Julij 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder G. H. UITHOF, aan de Groote Markt aldaar, publiek worden verkocht:

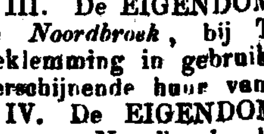

I. Eene ruime, weldoortimmerde BEHUIZING, get. D 118, met fraaijen TUIN er achter, staande en gelegen op eigen grond, Westzijde in de Peperstraat te *Groningen.*

II. Een groot en sterk PAKHUIS, get. D 120, staande op eigen grond, mede aldaar, Noordzijde van Perceel I.

III. De EIGENDOM van ongeveer 9 B. LAND, gelegen te *Noordbroek*, bij T. L. BOELEMA en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Martini verschijnende huur van f 108—00.

IV. De EIGENDOM van ongeveer 4 B. LAND, gelegen te *Noordbroek*, bij H. H. VAN DELDEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende huur van f 60—00.

V. De EIGENDOM van ongeveer 26 B. behuisd LAND, gelegen op de Boerenrijge te *Garmerwolde*, bij J. G. SCHUTTER en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van f 112—90.

VI. De EIGENDOM van ongeveer 15 B. LAND, mede aldaar gelegen, bij G. D. VAN DIJK en Vrouw onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midw. verschijnende huur van f 66—50.

VII. De EIGENDOM van ongeveer 7 B. LAND, mede aldaar gelegen, bij dezelfde Meijerlieden onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche op Midw. verschijnende huur van f 30—85.

Alles behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer EDSKO MEINARDI.

VIII. **De Eigendom van f 162 jaarlijksche huur, vroeger onder dit nommer vermeld, wordt niet verkocht.**

IX. Een VOERWERK tot het reinigen der Stadsstraten te *Groningen*, no. 19, met de Regten en Geregtigheden daaraan verbonden, benevens 1/14 AANDEEL in de twee afzonderlijke WAGENS.

Om te aanvaarden de perceelen I en II op den 1sten Augustus 1855, perceel IX op den 1sten November 1855 en de overige perceelen dadelijk na den Toeslag. — De perceelen I en II te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2—5 uur.

Dingsdag den 17den Julij 1855,

des namiddags te 2 uur, zullen, in het Lammebuininge Gasthuis te *Groningen*, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, alsmede **VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEGOED, GOUD en ZILVER, ENZ.** Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 10den Julij 1855, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt, des avonds te 7 uur, worden verkocht:

Eene **WONING**, waarin eene **IJZERSMEDERIJ**, staande en gelegen in de Kleine Peiterstraat te *Groningen*, get. F, no. 57, kadastraal bekend sectie I, nommer 66.

Te aanvaarden dadelijk na den toeslag.

Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

Donderdag den 12den Julij

1855, des namiddags te 2 uur, zal, vóór en in de Behuizing, in de Oude Ebbingestraat te *Groningen*, get. B 132, publiek worden verkocht: Eene partij **MEUBELAIRE GOEDEREN**, bestaande in MAH. SECRETAIRE, SPIEGELTAFELTJE, UITTREKTAFEL, STOELEN, SCHILDERIJEN, SPIEGELS, LEDIKANT, KAGCHELS, KOPER, TIN en BLIKGOEDEREN, BEDDEGOED ENZ.

Te bezien des daags bevorens van 2—5 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

Vrijdag den 13den Julij 1855,

des namiddags te twee uur, zullen, ten Huize van den Verwer WOLTERS, in de Raamstraat, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE** en **ANDERE GOEDEREN.** Te bezien des daags bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Nots.*

*** Mr. **A. J. VAN ROIJEN**, Notaris te *Onderdendam*, zal, ten verzoeke van BEREND JACOBS STOLLINGA, Landbouwer te *Stitswert*, c. s., op DONDERDAG den 19den Julij 1855, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein A. VAN DER VEEN, te *Onderdendam*, bij Strijkgeld presenteren te verkoopen:

I. Eene **kapitale BOERENBEHUIZING en SCHUUR**, no. 31, en **STOOKHUT**, met de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 37 B., 54 R., 90 E. uitmuntende *Groen- en Bouwlanden*, doende des jaars op Midw. tot vaste huur f 80—00, staande en gelegen onder *Stitswert.*

II. Eene **BOERENBEHUIZING en SCHUUR**, no. 43, met de VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 14 B., 98 R., 60 E. best Groen- en *Bouwland*, doende des jaars op Midw. f 40 tot vaste huur, staande en gelegen onder *Rottum.*

Omtrent de Voorwaarden van Verkoop en de Bewijzen van Eigendom zijn informatiën te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

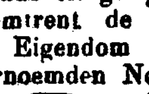

Op MAANDAG den 23sten Julij 1855, zullen, aan de Boerenplaats no. 1, Boeldagswijze worden verkocht:

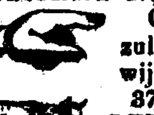

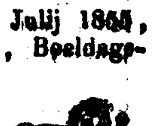

37 stuks HORENVEE, 8 PAARDEN, 46 SCHAPEN, 5 ZWIJNEN; mitsgaders het KOOLZAAD van 4 B., de GERST van 8½ B., de ROGGE van 1½ B., de HAVER van 6½ B., het TOPGRAS van 8½ B., de NAWEIDE van 25 B. LAND. Op DINGSDAG den 24sten Julij 1855, de BOEREN- en MELKENKAMERSGEREEDSCHAPPEN en HUISMEUBELEN, ENZ.

Uit hoofde der veelheid van Goederen, zal telkens precies om één uur des namiddags worden begonnen. — **Geen Koekhakken of Spelen om Geld zal worden toegelaten.**

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

DE EERSTE NIEUWE GROENE

Jaagharing

heden ontvangen bij

H. ENSING,
O. Ebbingestraat, nabij den Boog.

HEDEN ONTVANGEN:

DE EERSTE NIEUWE JAAG-HARING,

aangevoerd per Rijks-Stoomschip *Sindoro.* De kwaliteit is uitnemend. Bestellingen worden dagelijks aangenomen en tot de **zuinigste prijzen** geëffectueerd.

L. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de Markt.

Op nieuw ONTVANGEN;

eene schoone sortering van **PORSELEIN, KRISTAL, GLAS,** fijn **AARDEWERK**, ENZ. ENZ., waarbij veel geschikts voor **Geschenken.** Tot *lage* en *vaste* prijzen verkoopende, houden wij ons ook in dit opzigt aanbevolen.

HOOGEZAND. F. M. DIKEMA.

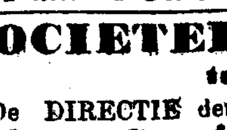

K. K. MIDDEL, Onderwijzer te *Winschoten*, verlangt ten spoedigste een' **ONDERMEESTER** van den **tweeden** of **derden Rang.** Gadingmakenden vervoegen zich met gefrankeerde Brieven; doch liefst in Persoon.

SOCIETEIT *MUTUA FIDES*,

te *Groningen.*

De DIRECTIE der STUDENTEN-SOCIETEIT **Mutua Fides**, te ***Groningen***, vraagt een' **KASTELEIN**, tegen den **1sten December 1855.** Iemand hierop reflecterende, wordt verzocht, zich vóór den **15den September** met franko brieven, onder de letters M. F., te adresseren bij den Boekhandelaar P. VAN WICHEREN, H.z., te *Groningen.*

Eene bekwame Winkeldochter,

voorzien van goede GETUIGSCHRIFTEN, zag zich gaarne ten **spoedigste** wederom geplaatst. Nadere informatiën Heerestraat, E 35.

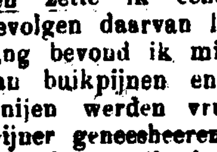

„Reeds in mijne vroegste jeugd begon „ik te reizen en de wereld te doortrekken; de zucht naar vermaak en verstrooijing was bij mij sterk en ik wist „mij zelven niet te beheerschen. Vier à vijf jaren achtereen zette ik eene ongeregelde levenswijze voort en de „gevolgen daarvan lieten zich weldra bespeuren. Drie jaren „lang bevond ik mij ziekelijk en krachteloos, en leed veel „aan buikpijnen en verstoppingen. Alle versterkende artsenijen werden vruchteloos aangewend, alle voorschriften „mijner geneesheeren, hoe stipt ook gevolgd, bleven zonder „uitwerking; ik kon geene 5 minuten achtereen staan, „mijn gang was onzeker, mijne beenen knikten bij iedere „schrede, mijne gezondheid was verwoest, waartoe eene „massa purgeermiddelen, die ik gebruikte, ook wel het hunne „zullen bijgedragen hebben. Mijne vrienden, die Du Barry's „Revalenta kenden en veel vertrouwen daarin stelden, bezorgden mij eene bus en haalden mij over het te gebruiken; ik volgde den voorgeschreven leefregel daarbij op en „ben in weinige maanden beter geworden. Mijne physieke „en morele krachten zijn geheel hersteld; de treurige gevolgen van mijn vroeger leven zijn spoorloos verdwenen."

Dit is het getrouwe verslag eener bekentenis van een Heer van 33 jaren, die bij de HH. Barry du Barry & Co. berustende is.

Du Barry's Revalenta Arabica is een bloedzuiverend en krachtgevend voedsel, dat voor kleine kinderen en bejaarde lieden, voor zwakke magen, ziekelijke gestellen en ongesteldheden, van welken aard ook, niet genoeg kan aanbevolen worden.

Het is een voedsel, dat ook bij alle medicamenten genomen worden kan en aan te bevelen is bij zieken, die strengen diëet moeten houden.

De prijs is 87½ cent, f 2.—, f 3.50, f 8.—, f 16.— Dubbel geconcentreerde f 4, f 7, f 16, f 24.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Appingedam*, S. RITZEMA; *Assen*, H. P. A. v. GORCUM; *Delfzijl*, A. W. C. KEIJZER; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Meppel*, A. JEULEN en Co.; *Nieuwolda*, R. P. v. CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Steenwijk*, K. TIMMERMANS; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. v. BOLHUIS HOITSEMA.